

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Ljubljana, petek 19. februarja 1937

Cena posamezni številki din 150

Znižajte obrestno mero!

Naše življenje se mora poceniti, ker je pri sedanjih nizkih plačah v tem edino sredstvo, da se poveča potrošnja, s tem pa tudi proizvodnja in zaslužek. Življenje pa je treba poceniti predvsem s tem, da se znižajo previsoke trošarine na najbolj potrebne predmete in da se znižajo previsoke takse. A odločilno za pocenitev življenja je tudi znižanje obrestne mere, ker je današnja obrestna mera previsoka.

Kadar se mora trgovec zadovoljiti z zaslužkom 5%, ne more plačevati za kredit 7 do 10%, s provizijami in raznimi dodatnimi pristojbinami pa celo 14% obresti. Pri tako visoki obrestni meri mora trgovec propasti in nobenega dvoma ni, da je mnogo podjetij propadlo tudi le zaradi previsokih obresti. Prav tako pa je gotovo, da bi marsikatero novo podjetje nastalo in dalo novega zaslužka ljudem, če ne bi previsoka obrestna mera preprečevala, da bi se ljudje smeli posluževati tudi kredita. Vse oživljenje gradbene delavnosti je odvisno od tega, če se kredit poceni.

Da je danes obrestna mera previsoka, se vidi tudi iz stalnega padanja posojil pri Narodni banki. Čeprav ni nikjer denarja preveč, vendar si ljudje ne upajo iskati posojil, ker so pogoji za ta posojila pretrdi. Posojila Narodne banke, ki so znašala še l. 1933 2414 milijonov din, ne znašajo danes niti 1700 milijonov. Kaj je v teh štirih letih naše gospodarstvo res tako nazadovalo, da mu zadoštujejo toliko manjši krediti? Niti za Narodno banko samo ni dobro, če padajo v tej meri posojila, kajti z znižanjem posojil pada tudi njen zaslužek. Zato je treba pogoje, po katerih daje Narodna banka posojila, spremeniti, da se bodo mogli ljudje teh posojil tudi posluževati.

Tudi posojila Drž. hip. banke so predraga. Da zahteva Drž. hip. banka za posojila občinam, ki morajo poleg tega nuditi več ko 100%no varnost, 7—8 odstotkov obresti, je več ko pretirano. Če so komunalna posojila tako draga, koliko pa naj veljajo potem druga? Kje pa je danes možnost tako dobrega zaslužka, da bi se mogle plačevati tako visoke obresti?

Tem manj je upravičena tako visoka obrestna mera, kadar se morajo zadovoljevati stari vlagatelji z 2—3% obresti. Ta nizka obrestna mera povzroča, da ljudje dvigajo denar v zasebnih zavodih in da ga nalagajo v državni, ki morejo poleg tega nuditi tudi večjo likvidnost. Razumljivo je, če so državni denarni zavodi s tem stanjem zadovoljni, toda za celotno gospodarstvo takšno stanje ni dobro. Kajti v gospodarskem življenju so potrebni tudi še drugi posli, kakor pa jih opravljajo drž. denarni zavodi in gospodarstvo ne more živeti brez zavodov, ki morejo tudi nekaj tvegati. Drž. denarni zavodi nikdar ne morejo opravljati vseh funkcij zasebnih denarnih zavodov, zato se mora tudi pustiti zasebnim denarnim zavodom možnost, da žive in da se razvijajo.

Vedno bolj jasno se kaže, da postaja konverzija vseh naših javnih dolgov vedno bolj nujna, ker so tudi za državo zunanja posojila po 8 in več odstotkov predraga. Kako pa naj zahtevamo znižanje

te obrestne mere, če pa sami zahtevamo od svojih dolžnikov tako visoko obrestno mero?

Govorimo o osamosvojitvi svojega narodnega gospodarstva. Kako pa se naj ta osamosvojitve tudi uresniči, če pa je denar tako drag, da sme ustanavljati podjetja samo tisti, ki ima ves potreben kapital sam! Ali pa takšni ljudje sploh ustanavljajo podjetja? Saj tem ljudem vendar nova podjetja sploh niso potrebna, ker imajo že

itak dovolj! Tudi v predragem kapitalu je eden razlogov, da izkorišča pri nas naša rudninska bogastva le tuji kapital. Kajti naši domači ljudje res nimajo tega kapitala, da bi poleg vseh investicijskih stroškov mogli prevzeti še visoko obrestno mero za izposojeni kapital.

Kamor pogledamo, povsod se nam kažejo škodljive posledice previsoke obrestne mere. Ali bomo kljub temu pri tej visoki

obrestni meri vztrajali? In komu v korist, ko pa naši domači zavodi večinoma sploh ne morejo več delovati in ko stopa vedno bolj v ospredje tuji kapital.

Če hočemo napredovati, moramo življenje poceniti in zato poceniti tudi denar, da bomo imeli sredstva in možnosti za nove investicije, za nove zaslužke. Znižanje obrestne mere je eden osnovnih pogojev za zboljšanje našega gospodarskega življenja.

vi, Muri, Kamniški Bistrici, Savi in Savinji ne bo mogoče zadržati. Vsakoletna popravila natrganih bregov ne zadostujejo in pomenijo zato tudi le slabo uporabo denarja. Za regulacijo rek namerava banska uprava najeti večje posojilo. Zaradi pomanjkanja sredstev se ne bodo mogla nadaljevati niti vsa začeta dela. Samo regulacija Savinje pod Celjem se bo nadaljevala.

Končno je omenil načelnik Skaberne še razna popravila na banovinskih poslopjih, ki so še ali ki se bodo izvršila ter je nato navedel še razne podatke o ljudskem delu ter o kuluku. Iz njegovega poročila je jasno razvidno, da potrebuje banovina veliko investicijsko posojilo za ureditev cestnega omrežja ter mnogo večjo državno dotacijo kakor pa jo prejema doslej. Bolj mora država skrbeti za Slovenijo.

Elektrifikacija Slovenije

O elektrifikaciji Slovenije je poročal na zasedanju banovinskega sveta inž. Ruch. Sedaj se elektrificira predvsem Dolenjska. Vseh električnih central je v Sloveniji 758 s 100.210 konjskimi silami. Kranjske deželne elektrarne so lani proizvedle 7,07 milijona kilovatinh ur, nakupile pa 6,9 milijona in oddale 14 milijonov, za 3,7 milijona kilovatinh ur več ko leta 1935.

Vse investicije banovine so znašale l. 1935 53, l. 1936 pa so se povečale za 6, da znašajo sedaj skupno 59 milijonov din.

V debati se je izkazalo, da so še celi okraji brez elektrike in da bi bilo treba elektrifikacijo dežele pospešiti.

Združenje trgovcev za mesto Celje

ima redno skupščino v četrtek, dne 4. marca, ob 18. uri v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

Dnevni red:

1. Otvoritev redne skupščine, določitev dveh overovalcev zapisnika in poročilo predsednika.
2. Čitanje zapisnika zadnje skupščine.
3. Poročilo tajnika o delovanju in računskem zaključku za leto 1936.
4. Poročilo nadzornega odbora in predlog o razrešnici.
5. Proračun in določilo članarine za leto 1937.
6. Volitve: predsednika, 2 podpredsednikov, 6 članov uprave in 4 namestnikov, 3 članov in 2 namestnikov v nadzorni odbor, 5 članov v špecerijski odsek, 5 članov v manufakturni odsek in 3 članov v častni odbor. Volitve so za dobo 3 let.
7. Samostojni predlogi uprave.
8. Sklepanje o pristopu k Zvezi trgovskih združenj dravske banovine.
9. Samostojni predlogi članov, če so bili upravi pisмено prijavljeni 3 dni pred skupščino.
10. Slučajnosti.

Za sklepčnost skupščine je potrebna navzočnost najmanj ene tretjine vsega članstva, sicer je skupščina eno uro pozneje in z istim dnevnim redom, otvori pa se najkasneje ob 19. uri. Članom, ki se brez predhodne tehtne opravilne ne udeležijo skupščine, more uprava po čl. 8 pravil naložiti denarno kazen. Vabilo je oddati pri vstopu v dvorano.

Predsednik: Tajnik:
Stermecki s. r. Blažen s. r.

Slovenija vedno bolj pasivna pokrajina

Nekaj ugotovitev z zasedanja banovin. sveta

V prejšnji številki smo objavili ekspozice bana dr. Natlačema. Zaradi pomanjkanja prostora nam žal ni mogoče, da bi izčrpno podali tudi poročila posameznih referentov in pa vsaj v glavnih obrih mestoma zelo zanimive debate, ki je sledila vsem referatom. Že iz ekspozice g. bana je razvidno, da postaja gospodarski položaj Slovenije vedno težji in da se danes Slovenija brez razloga uvršča med aktivne banovine, ki naj sopolaga k napredku drugih banovin. Slovenija je danes pasivna pokrajina in njena pasivnost narašča. Naraščajo pa tudi njene potrebe, ker vse stare ostajajo nerešene, tem pa se pridružujejo vedno nove. Tako bi potrebovali za rešitev cestnega vprašanja 440 milijonov, za ureditev hudournikov okoli 150 milijonov in za druga nujna javna dela nadaljnjih 500 milijonov din. A pri tem še dolgo ne bi bilo izvršeno vse to, kar potrebujemo.

Sama ne more Slovenija vseh teh stvari izvesti, ker se njeno gospodarsko stanje stalno slabša, letos pa se je zaradi katastrofalno slabe letine poslabšalo še prav posebej. Tako smo prišli do tega, da se ne popravijo šolska poslopja, da nekatere cerkve razpadajo, da napreduje elektrifikacija za deželo, ki je navezana na tujski promet, mnogo prepočasi in da zastaja tudi vprašanje asanacije vasi.

Posledica vsega tega je, da izginja ona slika lepe in čiste Slovenije in da zunanja slika naših vasi izgublja na privlačnosti. Da niso te naše trditve pretirane, kažejo poročila, ki so jih podali referenti na sedanjem zasedanju banovinskega sveta. Iz teh referatov naj podamo vsaj nekaj ugotovitev:

Iz poročil referentov

* Število učencev na ljudskih šolah je padlo od 185.300 na 183.600, torej za 1700. Padec gre na račun obubožanja, saj ponekod otroci nimajo niti obleke za šolo.

* Število učiteljev je padlo od 4173 na 4141. Nizko število učiteljev gre na račun države, ki banovino prešibko dotira z učitelji.

* Praznih učiteljskih mest je 248, nerešenih prošenj za imenovanje pa 627.

* Od 855 šolskih poslopij je 193 v prav dobrem stanju, 424 v dobrem, 129 v slabem, 109 pa v prav slabem, da ne ustrežajo higienskim predpisom.

* Manjka 1133 učilnic, da bi vsak razred imel učilnico, kakor bi bilo treba.

* Gluhonemnica mora vsako leto

odkloniti 50% prosilcev, ker je pretesna.

* Za ureditev hudournikov se je porabilo v Sloveniji 175 milijona dinarjev, za najnujnejša dela pa je potrebno še okoli 150 milijonov dinarjev.

* Število slovenskih publikacij polagoma pada.

* Lani je bilo v Sloveniji mnogo manj zabav kakor prejšnja leta.

* Država ne izpolnjuje svojih obveznosti ter je dolžna bolnišnicam dravske banovine do konca leta 1936 7 milijonov din.

* Ministrstvo za gozdove ni popolnjevalo izpraznjenih mest in je morala zato banovina prevzeti ta mesta. Gozdarsko šolo v Mariboru je ministrstvo prepustilo banovini, da sama skrbi za njo.

* Se nekaj ugotovitev in poudarkov iz govorov banovinskih svetnikov.

* G. Vebler (Novo mesto): ... »Število drž. uradništva pri banski upravi je padlo, dočim je število banovinskega uradništva naraslo.

* Dr. Vidic (Kamnik): ... De-

Ureditev cestnega vprašanja brez velikega posojila nemogoča

Na seji banovinskega sveta je načelnik tehničnega oddelka inženir Skaberne podal obširno, pregledno in jasno poročilo o stanju naših cest ter o možnosti rešitve cestnega vprašanja. Iz njegovega poročila posnemamo nekatere posebno važne ugotovitve in podatke.

Proračun tehničnega oddelka znaša nad 39 milijonov din ali 32,5% vsega proračuna ter ima tehnični oddelek največji proračun. Kljub temu pa ta proračun niti zdaleka ne zadostuje in se morejo z njim plačevati samo stroški za vzdrževalna dela. Nova dela in investicije gredo v glavnem na račun sklada za javna dela ter bednostnega fonda. S tem denarjem se gradi cesta Ljubljana—Litija—Radeče ter se regulira Savinja.

Glede občinskih cest je pravilno poudaril načelnik Skaberne, da se bo denar za javna dela uporabljal predvsem za velika dela, ki so tudi v interesu banovinske skup-

centralizacija državne uprave naj se čim prej izvede. Centralni fond v Beogradu pa se ne smejo ustanavljati. Vztrajati moramo pri svojih zahtevah po popolni samoupravi, ki bo res samouprava.

* Dr. Adlešič (Ljubljana): ... Poslabšanja kriminalnih razmer v Sloveniji pa so krivi tudi drugi vzroki. V prvi vrsti brezmejna surovost in širjenje alkoholizma. Po mestih in na deželi vidimo na cestah pijane ljudi. (Govornik zahteva med drugimi ukrepi tudi zatiranje proste žganjakuhe.)

Zahteva tudi, da se osnujejo za delomržeče vzgajališča, ki bi sistematično privedla delomržeče zopet k delu.

* Dr. Jereb (Radeče) je govoril o težki službi podeželskih županov zaradi narastka poslov, hipertrofije naredb in zakonov...

* G. Bačič (Murska Sobota) je prosil, naj bi župani prejeli dopise v slovensčini in latinici in naj bi se olajšala njih dolžnost pri ruheznihi.

* Dr. Schaubach (Maribor): ... Čez 450 kmetskih kreditnih zadrug z bilančno vsoto 18 milijarde din in 15 milijarde vlog in do 300.000 vlagatelji je prišlo radi uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov v nemogoč položaj... Stanje zadružništva je danes tako, da rešitev iz lastnih sredstev ni več mogoča.

nosti. Predvsem bo treba modernizirati ceste, ki jih uporabljajo tuji in ki so važne za tujski promet. To so ceste: St. Hj.—Ljubljana, Radeče—Ljubljana, Ljubljana—Zagreb in Ljubljana—Planina. Za cesto Ljubljana—Sušak je dala banovina dosedaj že 350.000 din, za zboljšanje drugih cest pa 556.000 din.

* Širši program za ureditev cestnega omrežja v banovini zahteva 440 milijonov din, ožji program pa 227 milijonov din. Predvsem pa se mora doseči boljša zveza s Prekmurjem, zveza Slovenije z morjem ter boljša zveza med dravsko in savsko banovino.

Sedanje cestno omrežje bo vzdrževala banska uprava le po strokovnih zahtevah. V treh do štirih letih bodo imeli vsi cestni okraji svoje lastne cestne valjarje. Premalo je tudi sredstev za zgraditev vseh potrebnih novih mostov.

Manjka sredstev tudi za najbolj potrebna hidrotehnična dela. Razpada regulacijskih naprav ob Dra-

Naša turistična statistika ni dosti vredna

Že večkrat smo v našem listu opozorili na nedostatke naše turistične statistične službe. Z zadovoljenjem moremo konstatirati, da sedaj tudi drugi listi uvidevajo pomanjkljivost te naše turistične statistične službe. Tako piše zadnji »Jugoslavanski Kurir«:

»Kako je treba čitati našo statistiko o turistiki? V njej se ni razčiščen pojem potnika. Potnik, zlasti pa turist, če je tujec, ne ostaja na enem mestu, temveč jih obišče več ter se prijavlja, kjer koli prenočuje. Naša statistika navaja tega potnika zato po večkrat, pa čeprav gre le za enega potnika. Če se to upošteva, potem se število tujih potnikov zmanjša, zlasti tujih. (Za lani navaja naša statistika 179.039 potnikov. Op. ured.) V tem primeru odpadejo tudi one za nas silno ugodne primerjave z Italijo in drugimi turističnimi deželami.

Pri dohodkih od turistik se tudi ne vodi ločeno dohodek od domačih in dohodek od tujih turistov. Dohodek od domačih turistov je znatno večji kakor pa dohodek od tujih turistov. V resnici pa pomeni ta dohodek samo prenašanje bogastva iz enega kraja v druge. To je sicer dobro za pasivne pokrajine, toda za našo plačilno bilanco nima prav nobenega vpliva.

Zelo redko pa se tudi upošteva izdatek naših turistov v tujini. A tudi to bi bilo potrebno, če bi hoteli dobiti res natančno sliko o naši turistični plačilni bilanci.

Iz vseh teh razlogov bi bilo potrebno izpopolniti našo statistiko, da bi nam podajala res popolno in jasno sliko. V nekaterih banovinah se vodi statistika zelo vestno, zlasti glede bivanja tujcev v naši državi. Vsekakor pa je treba ločeno izkazovati dohodek od domačih turistov in dohodek od tujih. V statistiko pa bi se morali vnesti tudi izdatki naših turistov v tujini.

Trgovinska pogajanja z Italijo

»Jugoslavanski Kurir« poroča, da se bodo začela sredi prihodnjega meseca trgovinska pogajanja z Italijo. Kakor znano, smo lani sklenili z Italijo samočasno trgovinsko pogodbo, ki poteče koncem marca. Želja odločujočih krogov je, da se trgovinski odnosi z Italijo uredijo in da bi se razvijali enako ugodno kakor v prejšnjih letih.

Na naslov ljubljanske prometne policije!

Pred tremi dnevi se je baje uveljavil v mestu nov red za pešce. Stražniki so ukazovali ljudem, da morajo in smejo hoditi samo po desnem tlaku v svoji smeri. Zaradi splošnega začudenja potnikov so se sklicevali na nove predpise, češ da so vsi časopisi polni teh (novih) predpisov.

Kolikor mi je znano, pa sem reden bralec dnevnika in vendar novih predpisov nisem našel. Ali bi mogli to stvar pojasniti?

Posebej pa še to: če res obstoje ti predpisi za uporabo izključno desnega hodnika, zakaj niso stražniki obveščeni tudi o izjemah? Saj menda niso pešci krivi tega, da n. pr. v enem delu Dalmatinove ulice sploh ni desnega hodnika. Pa baš tu sem prvič opazil, kako je službujoči stražnik pregnal gospo z otrokom s hodnika na cesto, kar me je — priznam — izredno ogorčilo.

Pešec.

Okoli novega trgovinskega zakona

Inscenirani, a tem bolj neupravičeni napadi na gen. tajnika Zbornice Ivana Mohoriča

Načrt novega trgovinskega zakona, ki se pripravlja že nad deset let, je bil sedaj predložen skupščini in po primeroma kratki debati z nekaterimi manjšimi izjemami tudi sprejet. Ze lanske leto, ko je bil predložen ta zakonski načrt narodni skupščini, so gospodarske zbornice predlagale številne izjemne. Skupščinski odbor za proučevanje tega zakonskega načrta pa je sprejel le majhen del teh predlogov. Sedaj so gospodarske zbornice na svoji konferenci v Beogradu v dne od 1. do 6. februarja ponovno razpravljale o načrtu trgovinskega zakona ter sprejele okoli sto izpreminjavalnih oz. dodatnih predlogov. Ti predlogi so bili soglasno sprejeti od vseh zbornic in so bili torej predlogi konferenčne soglasni predlogi gospodarskih ljudi iz vse države. V tem je tudi njih pomembnost in razlog, da se čim bolj upoštevajo. Ti predlogi so se tikali pred vsem registracije in protokolacije trgovskih firm, delniških družb in tujih podjetij.

Ker je gen. tajnik ljubljanske zbornice Ivan Mohorič tudi narodni poslanec, je bil ta naprosen od konferenčne, da te predloge pred skupščino tudi zagovarja in brani. Posl. Mohorič je torej v debati o novem trgovinskem zakonu nastopil predvsem kot mandatarni zbornice. Zbornice so zato tudi predvsem poklicane, da izrečejo svojo sodbo, če je posl. Mohorič opravil svojo nalogo dobro ali ne. In to sodbo so zbornice tudi z največjim priznanjem posl. Mohoriča izrekle, kakor sledi iz okrožnice, ki jo je razposlala Trgovinska zbornica v Beogradu dne 13. februarja. V tej okrožnici pravi zbornica naslednje:

»Iz poročil v našem tisku o delu Narodne skupščine glede predloga trgovinskega zakona se dobiva vtis, kakor da niso bile sprejete nobene (od zbornic) predlagane izjemne. V resnici pa je narodna skupščina sprejela precejšnje število dodatkov in izprememb ter med njimi tudi one, ki so jih predložile naše zbornice oz. zadnja konferenca zbornic. Ker zbornica ve, da to vprašanje vse zbornice zelo zanima, je zbornica čast poslali vsem trgovinskim in industrijskim zbornicam vse sprejete izpremembe in dopolnitve, kakor jih je sprejela od g. Mohoriča, kateremu se moramo tudi največ in edino zahvaliti za sprejete te izpremembe in dopolnitve. Nato sledi 32 teh sprejetih izprememb. Vsaka debata o uspešnosti na topa posl. Mohoriča je s tem tudi odveč.

Slovenski časopisi pa so o poteku debate o novem trgovinskem zakonu poročali zelo malo. Kljub temu pa je nakrat počila v javnosti bomba, da je na običnem zboru Slovenskega obrtnega društva v Mariboru podal zbornični svetnik g. Sojc interpelacijo na obrtni odsek, češ da je posl. Mohorič predlagal v skupščini registracijo kazniških delavnic, s čimer bi se dejansko sankcioniralo sedanje stanje v kazniških delavnicah, proti kateremu se obrtništvo že toliko let srdito bori. Zato se vprašuje obrtni odsek, kako se

ujema ta nastop narodnega poslanca g. Mohoriča z delovanjem gosp. Mohoriča kot glavnega tajnika Zbornice za TOI.

Poudariti treba, da ni niti en časopis poročal, da bi g. Mohorič zahteval registracijo kazniških delavnic. Noben časopis tega tudi poročati ni mogel, ker ni take registracije predlagal niti gosp. Mohorič niti kdo drugi. Če pa so bili kljub temu nekateri ogorčeni zaradi stvari, ki se sploh zgodila

Ali naj se registrirajo državna podjetja?

V zvezi s tem pa je treba omeniti posebno važno debato, ki se je razvila pri razpravi načrta trgovinskega zakona, če se naj namreč registrirajo tudi državna podjetja.

Med izpreminjavalnimi predlogi zbornic je bil tudi predlog, da se predpisi o trgovcih uporabljajo tudi za trgovske družbe in za gospodarska podjetja države ter drugih javnih samoupravnih teles ter njihovih ustanov in pravnih oseb. Tudi takšna podjetja bi se morala vpisati v trgovinski register, ker ni nobenega stvarnega razloga, da bi se ta podjetja obravnavala drugače kot druga trgovska podjetja. Zato so zbornice predlagale, da se § 45 tega zakona, ki pravi, da se drž. ali banovinskim trgovskim podjetjem ni treba vpisati v trgovinski register, črta.

Zbornice so hotele s tem doseči, da mora država svoja trgovinska podjetja, to je državne rudnike, sladkorne tvornice, tiskarne, železarne in druga industrijska podjetja, ki delajo konkurenco zasebnim podjetjem, registrirati, da bi tudi za nje v celoti veljali predpisi trgovinskega zakona.

Proti temu predlogu pa je nastopil vladni poverjenik univ. profesor dr. Škerlj, češ da bi potem morala tudi železnica protokolirati vsako postajo kot svojo podružnico. In v svojem govoru je navedel po stenografskem zapisniku prof. Škerlj med drugim tudi naslednje: »Kaj naj bi se kaznilnica, ki ima delavnico in prodaja svoje proizvode, registrirala? Vendar bi bilo to čudno. Imamo srednje tehnične šole. Na njih se zaradi pouka tudi nekaj dela. Če pa se to dela in prodaja, vendar ne moremo zbog tega reči, da se naj srednja tehnična šola registrira in da si mora postaviti prokurista in voditi trgovske knjige! Prav gotovo, tega niti g. poslanec (Mohorič) sam ne želi. Zato naj ostane dolžba fakultativna, kakor je navedeno v načrtu...«

Na prihodnji seji je posl. Mohorič reagiral na izvajanja univ. prof. Škerlja ter med drugim po stenografskem zapisniku dejal naslednje:

»Kaj zahtevamo? Da v tej državi ni treh kolovozov, eden za privilegirane tujce, eden za javna podjetja, ki ne plačujejo nobenega davka, ki so oproščena vseh davščin, ki poteg tega jemljejo pare, ki jih plačujejo naši davčni zavezanci ter uporabljajo te pare kot obratni kapital, da more uničevati ona majhna naša gospodarstva, kolikor jih že je — in za to še nisem mogel doseči obveznosti, da velja tudi zanje zakon, da se morajo tudi ona protokolirati.

Gospoda, tu se je odgovorilo meni in navajalo kot primer, da sem hotel, da se protokolirajo tudi državne železnice. Nobena škoda ne bi bila, če bi bile tudi one protokolirane, toda oprostiti bi se mogle tega, da bi morala to storiti tudi vsaka postaja, kajti mne-

ni, potem je jasno, da so drugi na podlagi neresničnih vesti poskrbeli za to ogorčenje. Zato smo z vso pravico zapisali, da je bil ta napad na g. Mohoriča insceniran. Od koga je bil insceniran in v katerem namenu, tudi o tem bo še govora, ko bo čas za to. Ker je na to interpelacijo tudi takoj odgovoril poslanec Mohorič in ker je obenem vložil tožbo zaradi tega očitka, je bila s tem prav za prav zadeva pojasnjena.

nja sem, da že ima podjetje enotno in centralistično vodstvo in bi bila samo njegova protokolacija zadostna. Kot drugi primer se je navajalo, da bi se morala protokolirati tudi srednja tehnična šola. Mislim, da človek ostane težko miren ob takšnem načinu polemike. Prosil bi zato, da se vsaj v bodoče takšna polemika opusti, ker v tem primeru ne bi menil preostalo nič drugega, kakor da dvignem roke od predložene predloga ter se zavarujem proti temu, da ne bi bil sposoben toliko logično misliti, da bi predlagal tako kretenske predloge...«

Iz vseh teh izjavanj se jasno vidi, da sploh nihče ni mislil na registracijo kaznišnic, temveč je šlo le za to, da morajo biti tudi državna trgovinska podjetja registrirana, da morajo za nje veljati isti predpisi kakor veljajo za vsa trgovinska podjetja, s katerimi konkurirajo.

Ali mar ta zahteva ni upravičena?

Kaj pa torej ostane od vsega napada na gen. tajnika zbornice Ivana Mohoriča?

In kaj od vse tako razpihane interpelacije na obrtni odsek?

Zdi se nam, da je nekdo preveč pokazal svoje namene in da je napad mnogo prešlabo insceniral!

Nupravičena podražitev bencina

Zaradi povišanja cene bencina od 6'55 na 6'80 din piše »Vreme«: Cene so se povišale pri nas, ker je pred skupščino amandman, da se dovoli prost uvoz in prodaja bencina ter nafte. Če bi bil ta amandman sprejet, bi se že 1. aprila začel bencin prosto prodajati in bencin bi v tem primeru veljal največ 3 din za kg ali 2'50 din za liter, dočim velja danes 9 din. Kartel nafte bi bil zato ob svoj veljaski dobiček. Upoštevati pa je treba še to, da ima kartel v skladu s 10 milijonov litrov bencina, ki ga je uvozil pred meseci. Samo zaradi profita kartela so bile torej cene povišane. To povišanje pa je neutemeljeno in po tem se treba tudi ravnati.

Esperantski klub v Kamniku

sporoča vsem, ki se zanimajo za mednarodni jezik — esperanto, da se sprejemajo učenci samo še v nedeljo 21. t. m. ob 8. uri zjutraj v narodni šoli v Kamniku (6. razred). Tečaj bo vsako nedeljo in vsak praznik dopoldne od 8. do pol 12. ure in ga vodi g. Damjan Vahen, urednik iz Ljubljane.

Esperantski klub Kamnik.

Politične vesti

Atenska konferenca zun. ministrov Balkanske zveze je bila zaključena v sredo ter je bil o konferenci izdan uradni komunike. Uvodoma naglašala komunike, da se je vnovič ugotovila popolna enotnost stališč v zunanji politiki vseh štirih članic Balkanske zveze, katere glavni cilj je ohranitev miru. Zato bo Balkanska zveza tudi aktivno sodelovala pri delu Zveze narodov v Zenevi. Posebno pozdravlja zveza sklenitev sporazuma med Anglijo in Italijo, ker je z njim mir v Sredozemskem morju stabiliziran. Z zadovoljstvom je sprejela zveza na znanje sklenitev prijateljskega pakta med Jugoslavijo in Bolgarsko. Pakt pomeni dragocen prispevek k obnovi prijateljskega sodelovanja vseh balkanskih narodov. Zveza je odobrila vse sklepe gospodarskega sveta Bal. zveze, ki so bili sprejeti lani na Bledu. Prihodnji sestanek Balkanske zveze bo v septembru v Zenevi.

Angleška vlada je izdala belo knjigo o oboroževanju Anglije. V knjigi se poudarja, da bo oboroževanje v celoti veljalo ne 400, temveč 1500 milijonov funtov, ki se bodo izdali v 5 letih.

Okoli sto angleških poslancev je podpisalo spomenico na angleško vlado, da se nikakor ne smejo vrniti Nemčiji njene bivše kolonije.

Kakor hitro bi mednarodna kontrola dosegla prve ugodne rezultate, bosta francoska in angleška vlada posredovali med obema španjskima taboroma, da bi se državljanska vojna nehala.

Belgijski zunanji minister Spaak je izjavil novinarjem, da kljub napeti zunanji situaciji ne veruje, da bi bila resnejša nevarnost za mir v Evropi.

Resna nevarnost je, da postane Sredozemsko morje fašistično jezero, je izjavil lord Harley, ki se je pravkar vrnil iz Spanije. Zato predlaga, da se za Sredozemsko morje Francija, Anglija in Rusija tuči vojaško dogovore. Po njegovemu mnenju naj bi tri države ustanovile skupen generalni štab. Akcije na morju naj bi vodil angleški admiral, na suhem Francozi in v zraku Rusi.

»Manchester Guardian« piše, da ima Italija danes v Spaniji že 50 tisoč vojakov. Po drugih vesteh je Italija pristala na mednarodno nadzorstvo, ker je francoska vlada izjavila, da je bivanje nemških čet v Spaniji za njo prav tako važno kot bivanje nemških čet v Maroku in da bi morala tudi ona vojaško nastopiti, če bi se prihajali tuji vojski v Spanijo.

Nemških vojakov je sedaj v Spaniji več kot 30.000.

Nemška vlada je že izdala zakon, s katerim se strogo prepoveduje vsak odhod prostovoljcev v Spanijo.

Anglija ne bo priznala Francove vlade, kakor je izjavil dr. podtajnik zun. ministra lord Cranborn v spodnji zbornici.

Med Francem in Nemci je prišlo do raznih nesoglasij. Franco nikakor neče pristati na vse nemške zahteve glede izkoriščanja rudniških bogastev Spanije. Francu se zdi ta odškodnina za nemško pomoč mnogo predraga. Nemci pa so nezadovoljni s Francem tudi zato, ker hoče spraviti na španski prestol princea Ksaverja Bourbon-Parmškega, ki velja kot prijatelj Francije in Anglije.

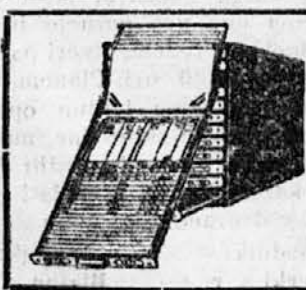
Vladne čete so začele pred Madridom z ofenzivo, ki je po njihovih poročilih tudi uspešna. Republikanske čete so zavzele več pozicij nacionalistov, pri San Martinu de la Vega pa so prebile fronto Francovih čet. Tudi nacionalistična poročila poročajo o napadih republikancev, samo da ta dostavljajo, da so bile vse atake z velikimi izgubami za republikance odbite.

Hitler je sprejel člane stalne mednarodne komisije bivših bojevnikov, ki so imeli svoj kongres v Berlinu. Predsednik komisije Delcroix je pozdravil Hitlerja, nakar je odgovoril Hitler s krajšim govorom. Dejal je, da bi bila nova vojna katastrofalna za vse narode. Nemški narod se na vse kriplje trudi, da doseže svoje notranje ozdravljenje. Vojna bi ta prizadevanja ubila. Vsi, ki poznajo vojno, si ne morejo želeli zopetne vojne.

Londonški nemški veleposlanik Ribbentrop, ki je nastopal v Londonu s pompom in samozavestjo, ko skoraj noben drug diplomat, bo moral najbrže odstopiti, ker se je njegova misija v Londonu docela ponesrečila.

Göring je prišel na lov na Poljsko. Njegovo bivanje na Poljskem pa ima manjši pomen, ker je zunanji minister Beck še v južni Franciji.

Po Kitajskem prirejajo nacionalisti velika protijaponska zbivanja. Nacionalisti zahtevajo, da pretрга kitajska vlada vsaka pogajanja z Japonsko ter da se izločijo iz nankinske vlade vsi japonofilske ministri.

»SOFRA« - KARTOTEKE

predstavljajo višek preglednosti in priročnosti: Prihranile Vam bodo mnogo časa in denarja. Pišite po prospekt! Zahtevajte našega potnika, da Vam jih pokaže.

»Sofra« - T. Soklič, Maribor, Aleksandrova cesta štev. 43

Še nove privilegije a ne za kreditno, temveč za nabavljialno zadružništvo

Poslanec Života Milenović je vložil tri predloge amandmanov v korist našega zadružništva, kakor tako lepo pravi. Po teh njegovih predlogih naj bi dobile zadruge pravico, da kupujejo z vsemi predmeti, ki niso izrečno prepovedani. Poleg tega pa naj bi bile te zadruge oproščene tudi vseh poštinskih pristojbin v prometu med seboj ter v prometu z državnimi in samoupravnimi oblastmi.

Vsi ti predlogi jasno dokazujejo, da se hoče z njimi pomagati edinole konzumnemu in nabavljialnemu zadružništvu, kajti ne kreditne in ne produkejske zadruge ne kupujejo in zato njim ni treba privilegija, da bi smele prosto prodajati vse predmete, katerih prodaja ni izrečno prepovedana.

S to ugotovitvijo pa je tudi že označena vrednost predlogov cenjenega poslanca Života Milenovića. Kajti izven vsakega dvoma je, da so najbolj koristne in tudi za celoto najbolj pomembne baš kreditne in proizvajalne zadruge, dočim so nabavljialne in konzumne dostikrat le še v interesu onih, ki jih vodijo ter njih nameščencev. Toda baš za najbolj koristne se ne predlaga nobena olajšava in nobena pomoč, temveč le za one druge, ki so večinoma le zadruge po imenu, da morejo izkoristiti vse dobroto, namenjene prav za prav le kreditnim in produkejskim zadruham.

Še bolj značilno pa je to, da so nabavljialne zadruge, za katere se zahtevajo novi privilegiji, večinoma zelo dobro fundirane, saj imajo nekatere milijonske letne čiste dobičke, dočim so kreditne in proizvajalne zadruge v hudi stiski in se zlasti kreditne komaj še bore za svoj obstoj. A za te revne in pomoči res potrebne zadruge se ne zahteva nič, temveč pa za one, ki že ne vedo, kam z denarjem. V tem se pač najlepše kaže, koliko je vredna vsa tista »ljubezen« do zadrug, s katero se nekateri tako radi ponašajo.

Pri tem pa je prišla večina kreditnih zadrug v svoj sedanji težavni položaj brez vsake lastne krivde, le zaradi ranjane premalo preudarjenih odredb o kmečki zaščiti. S polno pravico morejo kreditne zadruge zato tudi zahtevati, da jim pomagajo tisti, ki so jih spravili v nesrečo. Kreditne zadruge pa to tudi morajo zahtevati, ker je njih položaj zlasti v Sloveniji obupen! Tako je navedel banški svetnik dr. Schaubach na sedanjem zasedanju banovinskega sveta, da je prišlo v Slovenijo zaradi uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov nad 450 kreditnih zadrug v naravnost nemogoč položaj! Te zadruge imajo poldrugo milijardo din vlog ter imajo do 300.000 vlagateljev. A za te zadruge se nihče ne meni, temveč le za nabavljialne zadruge, ki so v naravnost sijajnem gmočnem stanju!

Ze samo zato ne zaslužijo vsi predlogi cenjenega gospoda narodnega poslanca nič drugega, kakor da se z vso odločnostjo odklonijo. Odkloniti pa jih je še treba iz drugih razlogov, predvsem z ozirom na ozdravljenje in okrepitev našega koristnega zadružništva. Nobena dvoma namreč ni, da je demagogija, ki se uganja z zadružništvom, temu moralno nad vse škodovala, prav tako pa tudi pri-

villegiji, ki so se kar nepremišljeno sipali na zadruge. S temi privilegiji se je vzbudilo med ljudmi prepričanje, da za napredek zadrug sploh ni treba delati, ker so privilegiji tako veliki, da mora že zaradi njih prosperovati vsaka zadruha. Le premnogi zadružniki pa so tudi že bili mnenja, da niti ev. deficiti zadrugi ne morejo škodovati, ker mora te zaradi pospeševanja zadružništva itak država plačati. Tako smo tudi v resnici že prišli do tega, da mora država vsako leto plačevati težke milijone za kritje deficitov, ki so jih povzročili v zadrukah nesposobni in tudi nepošteni zadružni voditelji. Čas je zato, da se temu zmotnemu mnenju že napravi konec in da se bodo tudi v vseh zadrukah zavedali, da je napredek mogoč le, če se dobro in pravilno gospodari, in če takšnega gospodarstva ni, da

se potem tudi nobena zadruha ne sme zanašati na državno podporo.

Predloge posl. Milenovića pa je treba odkloniti še iz drugih, čisto stvarnih razlogov. Če smatrajo nabavljialne zadruge za potrebno, da se spuščajo v trgovino, potem se morajo zavedati, da morajo tudi poslovati popolnoma po trgovskih principih. Zato je treba, da morajo vsako trgovsko poslovanje prijaviti tako, kakor ga mora prijaviti samostojni trgovec. Če bi se zaradi teh formalnih predpisov katera zadruha ustrašila pred kakšnim novim poslom, je le pravilno, ker mnogo trgovskih poslov sploh ni za zadruge. Tako smo doživeli že celo vrsto primerov, ko so morali kmetovalci plačati tisoče in tisoče dinarjev izgube, ker so se popolnoma ponesrečile izvozne kupčije njihovih zadrug. Izvozna trgovina je ena najtežjih

trgovin, izvoz deželnihih pridelkov pa še posebno tvegan. Le izjemoma se najde zadruha, ki bi bila za ta posel sposobna. Če pa ni sposobna, potem naj tudi takšne posle opušča. Samo izguba bo odvrnjena od ljudi!

Tudi oprostitev poštinskih pristojbin se ne more zagovarjati. Ni naša pošta ona bogata ustanova, ki bi mogla darovati komu nekaj svojih dohodkov. Kar bo pošta izgubila na dohodkih zaradi oprostitve zadrug od poštinskih pristojbin, to ji bodo morali drugi nadoknaditi. Tako bi prišlo do tega nemoralnega stanja, da bi morali trgovci plačevati pristojbine za svoje konkurente — nabavljialne zadruge in konzume! To je pa vendar malo preveč zahtevano!

Privilegiji se smejo dajati samo institucijam, ki imajo občeukoristen značaj, ki so v interesu vsega naroda. Za mnoge kreditne in produkejske zadruge velja to, in za te — a samo za te — se smejo tudi dovoljevati privilegiji. Vse druge privilegije pa je treba kot krivične in demoralizujoče odkloniti — in prav tako tudi amandmane g. poslanca Milenovića.

Potrebe in zahteve ljublanske trgovine Ljubljansko trgovstvo za zvišanje plač državnim nameščencem

V ponedeljek zvečer je bila prva seja novoizvoljene uprave Združenja trgovcev v Ljubljani, ki jo je vodil novi predsednik Viktor Meden. V uvodu svojega poročila je apeliral na vse člane uprave, da posvetijo vse svoje sile napredku svojega stanu in ljubljanske trgovine. V upravi naj vladajo prijateljski odnosi ter naj vsa škodljiva osebna nasprotstva izginejo. Kakor je obljubil na obemnem zboru, tako bo tudi delal. Predsedniške posle bo vodil objektivno in samo z ozirom na interese trgovskega stanu ter vsega slovenskega gospodarstva. Naznanja, da je Zbornica za TOI odobrila računski zaključek za prejšnje leto ter novi proračun ter potrdila sklep, da bo združenje pobiralo 12% doklado na davčno osnovo za pridobitino.

Tajnik Šmuc je v svojem poročilu omenil, da je uprava zaprosila ministra dr. Kreka, da se zavzame za zgraditev reprezentativne palače Drž. hip. banke v Ljubljani. Na predlog predsednika sekcije trgovcev z radijskimi aparati g. Joža Štruklja je stopila uprava združenja v stik z Združenjem trgovcev v Zagrebu ter Centralnim predstavništvom v Beogradu, da se čim prej skliče skupen sestanek vseh trgovcev z radijskimi aparati iz vse države.

Uprava združenja je nadalje intervenirala zaradi **nedostatkov na železnici**, tako glede zaprtih in odprtih vagonov, glede dostave vagonov ter podeželskih železniških tehnic, ki so dostikrat v obupnem stanju. Priznanje pa mora izreči uprava delu železničarjev, ki morajo dostikrat delati tudi nad uro, ker primanjkuje železniškega osebja. Nujno je zahtevati, da se vendar že nastavi zadostno število železniškega osebja.

Uprava je poslala Zbornici za TOI prošnjo, da se zavzame za **odpravo ali vsaj znižanje trošarin** na britvice, ki znaša 100% vrednosti blaga. Ta visoka trošarina naravnost zapeljuje k tlitapstvu. Uprava se pridružuje ugotovitvam predsednika Zveze trg. združenj, da je cena kreške soli previsoka. Tudi solne vreče so predrage ter jih trgovci ne morejo prodati dražje kot po 3 din, zanje pa morajo plačati 6 din.

V smislu predloga g. Verbiča je predlagala uprava Zbornici, da se število članov uprave in njih namestnikov v združenjih sme zvi-

šati na 20 in da se v tem smislu izpremenijo pravila združenj.

Soglasno je bilo odobreno, da je sklical predsednik Meden redno letno skupščino Pomočniškega zbora v smislu navodil Zbornice.

Glede carinjenj poštinskih pošiljk, kakor je predlagal član uprave g. Železnikar, se je ugotovilo, da tej zahtevi trgovstva še vedno ni bilo ustreženo.

Tajnik Šmuc je nato prečital predstavko ljubljanskih veletržev zaradi **neznosnih razmer, ki vladajo na ljubljanskem blagovnem kolodvoru** zlasti spomladi in jeseni, ko se vozovi pogrezajo v blatu in brozgi. Od pomoči je nujna ter je uprava brzojavno naprosila posl. Mohoriča in dr. Koceta, da intervenirata v tej zadevi.

Sledila je daljša razprava o ljubljanskem proračunu. Ugotovilo se je, da je obč. svetnik in prejšnji predsednik združenja Karl Soss dosegel 50% znižanje uvoznine na tuje blago ter nekatere druge olajšave. Prizadeval pa si bo, da se znižajo še ostale uvoznine in trošarine, kakor so to predlagale posamezne sekcije. Združenja opozarja na škodljive posledice povišanja trošarin na premož, kar bo enako težko zadelo konzumente kot trgovce s kurivom. Po daljši debati se je glede mestne trošarine in uvoznine izvolil poseben odsek, ki naj skrbi za znižanje teh občinskih davščin. V odsek so bili izvoljeni gg.: Avgust Volk, Ivan Krivic, Ivan Železnikar, Dominik Čebin, Roman Golob in Karl Soss.

V nadaljnji debati se je ugotovilo, da je padla **potrošnja v Ljubljani v prvi vrsti zaradi znižanja plač drž. nameščencev**. Gg. Volk in Verbič sta podala o tem vrsto konkretnih primerov.

Soglasno se je nato sklenilo, da da Združenje iniciativo za širšo akcijo, kako bi se gmočni položaj drž. nameščencev zboljšal.

Podpredsednik Roman Golob je nato poročal o oživljenju akcijskega odbora gospodarskih organizacij, v katerem so: za Društvo industrijev in veletrgovcev Stane Vidmar, za obrtniške organizacije Ivan Ogrin in Josip Rebek, za tiskarnarje Maks Hrovatin, za Zvezo gostilničarskih združenj Ciril Majeun, za Zvezo industrijev Danilo Gorjup, za Zvezo trg. združenj tajnik Gornik, za Združenje trgovcev Viktor Meden in Roman Golob. Deputacija akcijskega odbora je bila v petek dne 12. j. m. sprejeta

od g. bana dr. Natlačena. Deputacija je izrečno opozorila g. bana na težavni položaj gospodarstva v Sloveniji ter ga prosila, da se banovinski proračun ne bi povišal, pač pa se mora povišati državna dotacija, ki je danes popolnoma nezadostna. G. ban je odgovoril, da je ta želja popolnoma v liniji njegovih prizadevanj.

G. Ivan Železnikar je predložil obširen program bodočega dela, ki pa se bo obravnaval na prihodnji seji.

Podpredsednik Golob je z ozirom na poziv občine glede preimenovanja ulic izrekel željo, da se stara imena ne bi preimenovala. Uprava je temu mnenju pritrčila.

Nadalje je bilo sklenjeno, da se bodo o sejah uprave obveščali tudi člani nadzornega odbora ter vsi namestniki, s povabilom, da se po možnosti udeležujejo sej uprave.

G. Verbič je nato opozoril na razne nedostatke na trgu, ki škodujejo legalni trgovini ter predlagal tudi razne ukrepe za njih odpravo. Končno je predlagal, da se oživi akcija za ustanovitev bolniške blagajne trgovcev. Vsi njegovi predlogi so bili sprejeti.

Predsednik Meden je nato zaključil sejo ob pol 12 zvečer.

Trgovinski register

Vpisali sta se naslednji tvrdki:

Bogomir Dobnik, Jesenice. Obratni predmet: carinsko posredništvo. »Jugojeklo«, lastnik M. Jare, trgovina jekla in jeklenih izdelkov in zastopstvo »Poldi« jekla. — »Jugojeklo« sopstvenik M. Jare, trgovina čelika i čeličnih proizvoda i zastupstvo »Poldi« čelika. Obratni predmet: en gros trgovina z jeklom in jeklenimi izdelki ter zastopstvo »Poldi« jekla. Imetnik Marjon Jare, trgovec v Mariboru.

Vpisale so se izpremembe pri naslednjih tvrdkah:

»Jugoles« lesna industrijska družba z o. z. v Crnomlju. Družba se je razšla in prešla v likvidacijo. Izbrisejo se dosedanjí poslovodje dr. Fran Paulin, Fran Rus, Franjo Lokar, vpiše pa se likvidator Fran Poznič, uradnik Ljubljanske kreditne banke.

Hipotekarna banka jugoslovanskih hramilnic v Ljubljani. Izbrise se član upravnega sveta Dragotin Hribar, vpiše pa se član upravnega

SLOVENIA - TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19 carinska pisarna
24-19 po uradnih urah.

PREVOZI

vsake vrste blaga — krajevni, medkrajevni prevozi — zbiranje robe — preselitve s pobištvenimi vozovi v tu- in inozemstvo. Informacije brezplačno.

sveta Rado Hribar, industrialec v Ljubljani.

Kartoteka, družba z o. z. v Ljubljani. Z notarskim aktom se je izpremenila družbena pogodba v točki petič. Družba ima enega ali več poslovodij. Če ima enega, zastopa ta družbo samostojno, če ima dva ali več, zastopata družbo dva kolektivno.

Kolinska tovarna hranil, d. d. v Ljubljani. Izbrise se prokura Vladimira Totovića, vpiše pa se Mirku Reichelu podeljena prokura.

Manufaktura »Hermes«, družba z o. z. v Ljubljani. Izbrise se poslovodja Jožef Vokač, vpiše pa se poslovodja Valter Engele, trgovec v Ljubljani.

I. C. Mayer, Ljubljana. Izbrise se Teodoru Pircu podeljena prokura, vpiše pa se prokura Ivana Galleta, zasebnega uradnika v Ljubljani.

Svečarna J. Kopač & Co. Ljubljana. Zaradi izstopa se izbrise javni družbenik Filip Bačnar.

Ptujska mehanična tkalnica F. Pihler in drag. Ptuj. Izstopil je družbenik Alfred Bradač. Sedanji samoiemetnik Ferdinand Pihler zastopa trdiko odsej samostojno.

Izbrisala se je naslednja tvrdka: Kokra, tekstilna d. d. Kranj — zaradi končane likvidacije ter iz istega razloga tudi podružnica družbe v Mariboru.

Padanje obratov ustavljeno

Zbornica za TOI je izdelala statistiko o gibanju obratov v 4. četrtletju 1936. Iz te statistike posnemamo danes na kratko naslednje številke.

V 4. četrtletju je bilo obratov:

	prijav- ljenih	odjav- ljenih
v trgovini	212	197
obrnih podjetij	326	325
gostinskih	59	46
industrijskih	4	1

(Podrobnejše podatke objavimo v prihodnji številki.)

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 17. februarja objavlja: Uredbo o trgovinskem sporazumu med Jugoslavijo in Vel. Britanijo — Seznam angleških naprav, ki so pooblašcene izdajati potrdila o izvoru blaga — Naredbo, s katero se izvzemajo od obveznosti zavarovanja osebe, zaposlene pri uradih, napravah in podjetjih javnopravnih teles — Pravilnik o uporabljanju in upravljanju sklada za pospeševanje turizma v turističnih krajih Jugoslavije — Izpremembe členov 42. in 57. pravilnika o postranskih prejemkih uslužbencev drž. prometnih naprav — Izpremembe in dopolnitve odločbe št. 7482/IV in navodil št. 7500/IV, k predlogu zakona o občni carinskih tarifi — Izpremembe uredbe o monopolskih taksah na vžigalnike in kresilnike — Odredbo o začetku poslovanja novega odseka za elektrostrojne posle — Razglas o postavitvi novega banskega svetnika za mesto Ljubljana.

V današnjih časih

»Tako slabi časi so danes,« je tožil neki trgovec, »da niti tisti nič več ne kupujejo, ki itak ne mislijo na to, da bi kupljeno blago tudi plačali.«

Širite »Trgovski list«!

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Denarstvo

V letu 1936. so narasle vloge pri 7 hranilnicah

Po podatkih Zveze jugoslovan-
skih hranilnic so padle v l. 1936.
vloge pri vseh 29 slovenskih hra-
nilnicah (številke za obe leti
1935/36 brez pripisanih obresti)
od din 1.029.353.387 na 999.792.593
din, torej za 29,5 milijona. Če pa
upoštevamo, da se je pri Mestni
hranilnici ljubljanski spremenilo
za 20 milijonov vlog v mestne
obligacije, znaša padec komaj 9
in pol milijona.

V teku leta so narasle vloge (po
vsotah) na knjižice pri 5 hranil-
nicah, vloge v tekočem računu pa
celo pri 9 in celotne vloge pri 7
hranilnicah. Število vlagateljev v
tekočem računu je naraslo pri 11
hranilnicah.

Na koncu l. 1936 je znašala šte-
vilo vlagateljev na knjižice pri
vseh hranilnicah 131.994, vlog v
tekočem računu 6.445, skupno šte-
vilo vlagateljev torej 138.439. Skupna
vsota vlog na knjižice je
znašala 593,2 milij., vlog v teko-
čem računu pa 406,6 milij. Če pri-
štejemo k vlogam še obresti za
l. 1936 v približnem znesku 38 mi-
lijonov, dobimo skupno stanje vlog
približno 1.038 milijonov dinarjev.

Stanje vlog pri posameznih hra-
nilnicah dne 31. decembra 1936
(brez obresti) je bilo:

Mestne hranilnice: Ljubljana
853,9 milij., Maribor 90,6 milij.,
Celje 37,4 milij., Kranj 38,7 milij.,
Novo mesto 28,0 milij., Radovljica
25,5 milij., Kamnik 13,9 milij., Ptuj
11,5 milij., Kočevje 12,9 milij., Cr-
nomelj 8,5 milij., Škofja Loka 7,9
milij., Brežice 9,4 milij., Ormož
4,8 milij., Ljutomer 4,9 milij.

Občinske hranilnice: (Hraniln.
kmečkih občin) Ljubljana 13,3 mi-
lijona, Gornja Radgona 5,7 milij.,
Kostanjevica 2,4 milij., Krško 12,1
milij., Marenberg 5,4 milij., Mur-
ska Sobota 3,9 milij., Vrhnika 18,9
milijona.

Okrajne hranilnice: Konjice 4,9
milij., Kozje 3,3 milij., Rogatec 2,3
milij., Slovenj Gradec 17,8 milij.,
Slov. Bistrica 8,4 milij., Sv. Lenart
v Slov. gorah 6,7 milijona din.

Hranilnica Dravske banovine:
Ljubljana 162,9 milij., Maribor-
Celje 83,5 milijona din.

V decembru 1936 so narasle ce-
lotne vloge pri 9 hranilnicah. Po-
rast vlog na knjižice se je poka-
zal pri 6 hranilnicah, vlog v te-
kočem računu celo pri 10 hranil-
nicah. Pri vseh 29 hranilnicah so
narasle vloge na knjižice za din
845.201, dočim je pri vlogah v tek.
računu padec zaradi že omenjene
transakcije pri Mestni hranilnici
ljubljanski.

Odlog plačil

je dovoljen Hranilnici in posojil-
nici pri Sv. Urbanu pri Ptuj za

dobo 6 let za dolgove, nastale
pred 16. decembrom 1936. Obre-
stna mera za stare vloge po 2%.

Vsem vlagateljem v bivšo avstrijsko pošto hranilnico

Društvo za zaščito interesov vlagateljev bivše avstrijske poštne hranilnice s sedežem v Ljubljani, Beljaška ulica 30, sporoča, da se je vršila razprava proti državne-
mu zakladu kraljevine Jugoslavije in poštne hranilnici v Beogradu zaradi neizplačanih vlog dne 16. t. m. ob pol 9 uri dopoldne pri sreskem sodišču. Razprava pa je bila ponovno preložena na nedo-
ločen čas, ker je državno pravo-
branilstvo v Ljubljani zaradi ne-
kompetentnosti vložilo revizijski
rekurz na okrožno sodišče v Ljub-
ljani.

Državno pravobranilstvo vztraja
na tem, da bi razprava morala
biti v Beogradu, dočim pa društvo
trdno zaupa, da bo okrožno sodi-
šče v Ljubljani v polni celoti zavr-
nilo dotični revizijski rekurz, ka-
kor ga je stol sedmorice v Zagre-
bu dne 22. decembra 1936 pod
št. I. V P 1026/36, III P I. 1274/36
— 3 M. T. 445/36 I v celoti kot ne-
utemeljenega in da bo torej raz-
prava v Ljubljani. Člane društva
pa opozarjamo, naj se zbog tega

nikar ne razburjajo, ker društveni
odbor je v polni veri in v trdnem
prepričanju, da bo društvo izšlo
kot zmagovalce v tem procesu.
Društvo sprejema vse nove člane
še nadalje vsak dan od 8—12 ure
v Ljubljani, Beljaška ulica 30 in
od 14—17 ure v Ljubljani, Blei-
weisova cesta 17 (M. Kreč). Sicer
obžalujemo, da je prišlo do tožbe
med erarjem in posameznimi dr-
žavljanji, krivda pa ni na naši
strani, ker mi vztrajamo le na
čisto pravilnem stališču: dajte
nam, kar je naše, vašega pa ne
zahtevamo prav nič.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne
15. februarja navaja te izpreme-
be (vse številke v milijonih din):

Podloga se je povečala za 2 na
1.635,4, in sicer se je povečalo
zlatu v blagajnah za 2,6, zlatu v
tujini pa se je zmanjšalo za 0,7.

Devize, ki ne spadajo v podlogo
so se povečale za 10,7 na 692,0.
Skoraj bodo torej dosegle že vsoto
700 milijonov din.

Vsota kovanega denarja se je
povečala za 17,4 na 382,8.

Vsota posojil se je znova zmanj-
šala, in sicer za 10,8 na 1.668,9.
Menična posojila so se zmanjšala
za 10,4 na 1.422,3, lombardna po-
sojila pa za 0,5 na 246,5.

Razna aktiva so se povečala za
6,6 na 853,1.

Obtok bankovcev se je zmanjšal
za 50,2 na 5224,8. Obveze na po-
kaz pa so se dvignile za 05,3 na
ravno dve milijardi.

Razna pasiva so se povečala za
25,7 na 286,1.

Skupno kritje je naraslo na
29,08%, samo zlato kritje pa na
28,49%.

Beograjska trgovačka banka, ena
najstarejših beograjskih bank, ki
je bila ustanovljena leta 1894., je
imela svoj občni zbor za leto 1936.
Njena glavnica znaša 12, rezerve
7,3, vloge so lani narasle za 1,3 na
23 milijonov din. Vsa bilančna vsota
je znašala 53 milijonov. Čisti
dobiček banke je znašal 1,8 milio-
na din. Dividende bo izplačala
banka 960.000 din, kar pomeni 8%
obrestovanje delnic.

Nove vloge v Mestni hranilnici
ljubljanski so narasle že na več ko
53 milijonov din.

Novi japonski finančni komisar
je prišel v New York. Novinarjem
je izjavil, da namerava Japonska
skleniti z Anglijo in Združenimi
državami Sev. Amerike valutni spo-
razum.

Francoski frank bo baje znova
stabiliziran ter bodo pri tej priliki
odpravljene vse omejitve v prome-
tu z zlatom.

Zveza italijanskih hranilnic je
določila vsoto 310 milijonov lir za
gradnjo novih higijenskih kmetijskih
hiš.

Nato omenja minister ublažitev
deviznih predpisov, uvedbo uvoz-
ne kontrole in klirinške pogodbe
z drugimi državami.

Za oživiljenje gospodarstva je
izdala vlada za 500 milijonov bla-
gajniških zapisov. Za javna dela
je bilo dosedaj izdanih 300 mili-
jonov dinarjev.

Obtok bankovcev se veča, ob-
enem pa tudi zaupanje v banke.
Minister Letica omenja nadalje
napredek Zenice in borskih rud-
nikov ter daje podrobnejše po-
datke o našem denarnem trgu.
Vse to je utrdilo kredit države
doma in v tujini.

Koncem svojega ekspezeja je
minister Letica navedel, da je iz-
dala vlada lanske leto 301 uredbo.

Poročilo večine je podal nato
poslanec dr. Nikitinovič, v imenu
opozicije pa je poročal poslanec
Nikola Kabalin.

Blagovni promet na naših železnicah

Po podatkih gen. direkcije drž.
železnice se je blagovni promet
razvijal takole:

	1936	1935
	tisoč ton	
lokalni promet	8639	7959
izvoz	1793	2178
uvoz	329	542
transit	2163	1383
skupno	12.924	12.062

Skupno je torej promet narasel
za 0,5%, in sicer predvsem v lo-
kalnem prometu, kjer se je po-
večal za 8,5%. Nazadovol pa je
v zunanji trgovini in tranzitu.

Zunanja trgovina

Dr. Stražnicki, naš novi poslanik
v Stockholmu je izjavil, da bo nje-
gova prva naloga po prihodu na
Svedsko, da začne pogajanja za
sklenitev trgovinske pogodbe med
Jugoslavijo in Svedsko.

Med Argentino in Jugoslavijo se
bodo v kratkem začela pogajanja
za sklenitev trgovinske pogodbe.

Pričakuje se, da bodo dela nizo-
zemske-jugoslovanke mešane ko-
misije kmalu končana. Nizozemska
bo najbrže kupila od Jugoslavije še
1000 vagonov koruze.

Ceprav je narasel naš aktivni
saldo proti Nemčiji, je naša vlada
pristala na to, da dobi Nemčija še
tretjo partijo 5000 vagonov pšeni-
ce, kakor je to bilo dogovorjeno
lani v septembru.

Uvoz pšik, puranov, gosi in rac v
Anglijo je dovoljen le proti poseb-
nemu dovoljenju angleškega kmeti-
jskega ministrstva. Manjše po-
siljke perutnine, razen gosi, so tega
posebnega dovoljenja oproščene.

V novih kliringih je Italija proti
drugim državam zelo aktivna. Ta-
ko proti Jugoslaviji za 22,8, Nem-
čiji 155,8, Angliji 104,3, Franciji
30,9, Češkoslovaški 27,4, Belgiji 21,7,
Španiji 12 in Poljski 11 milijonov
lir.

Češkoslovaški družbi »Bata« in
»Gutman in sinovi« sta ustanovili
skupno s praško podružnico zava-
rovalnice »Riunione Adriatica di
Sicurtà« Češkoslovaško-italijansko
družbo za trgovino z Afriko. Na-
men družbe je, da na podlagi kom-
penzacije doseže zamenjavo blaga
med Češkoslovaško in italijanskimi
kolonijami.

Ekspeze finančnega ministra Letice

V sredo je začela narodna skup-
ščina razpravljati o predloženem
proračunu. Pri tej priliki je podal
fin. minister Letica velik ekspeze,
iz katerega na kratko posnemamo
naslednje.

Zaradi letine se je položaj zbolj-
šal in bilanca gospodarske aktiv-
nosti v letu 1936. je aktivna. Po-
trebe države so velike, tem večje,
ker se več let zaporedoma niso
izpolnjevale v zadostni meri. Še
posebne naloge pa nalaga sedanj
izredni čas.

Iz vseh teh vzrokov se je tudi
moral povišati proračun za 625
milijonov din. To je vsekakor ve-
lik povišek, pa tudi če bi ga zni-
žali na 450 milijonov. Na drugi
strani pa je tudi jasno, da to po-
višanje zmoremo. To nam potrjuje
tudi pogled na naše gospodarstvo.

Nato je finančni minister po-
drobno utemeljeval svoj optimi-
zem. Na borzah, ki so bile vedno
gospodarski barometer, so posli
narasli. Promet na beograjski
borzi je znašal 1,7 milijarde din,
to je 106% več ko leta 1934. in za
46% več ko leta 1935. Tudi na
zagrebški borzi je promet zelo
narasel.

Gradbena delavnost je narasla.
Pšenična žetev je dala letos za
46,9% več ko 1935. Kozuza pa
smo pridelali celo za 20.000 vago-

nov več ko leta 1935. Tudi drugih
žit smo pridelali več, a jih tudi
bolje vnovčili. Minister hvali de-
lavnost Prizada, ki se je izkazala
kot zelo blagodejna. Za nakup iz-
voznega žita je dobil Prizad 250
milijonov din kredita, za nakup
hrane za pasivne kraje pa 132
milijonov.

Zboljšanje se vidi tudi v tem,
da je padlo število konkurzov od
143 na 126, novih trgovin pa je
bilo odprtih v Beogradu 1732, v
Petrogradu 257, v Osijeku 253 in
v Splitu 149. Novih deln. družb
s kapitalom 152 milijonov din je
bilo ustanovljenih 44. Največ no-
vih podjetij je ustanovljenih v
rudarski stroki. Kapital ima ved-
no več poguma in se vrača v go-
spodarstvo.

Tovorni promet se je povečal
v 11 mesecih lanskega leta za
39.000 vagonov. Zboljšanje se mo-
re konstatirati tudi v rečni in po-
morski plovi. Hranilne vloge so
se povečale leta 1935. za 340, leta
1936 pa za 551 milijonov dinarjev.
(To pa predvsem v drž. denarnih
zavodih, op. ured.)

Povečal se je tudi obseg zu-
nanje trgovine, in sicer za 9,35%.
Posebno je narasel izvoz živine
in živalskih proizvodov. Izvoz
sadju pa je nazadoval v primeri

z letom 1935., toda le za 12,5 mi-
lijona dinarjev.

Uspeli so bili doseženi tudi
glede pridobivanja tujih trgov.
Posebno se je povečala trgovina
z Anglijo, letos pa pričakujemo
tudi znatno zboljšanje trgovine z
Italijo.

Zaradi vseh teh dejstev more-
mo tudi sprejeti povečanje pro-
računa brez strahu. To pa tudi
zato, ker izkazujejo zaključni ra-
čuni za leto 1935./36. 438 milio-
nov din suficita.

Nato je prešel minister na sam
proračun. Dejanski povišek znaša
le 450 milijonov din. Velik del
povečanih kreditov je namenjen
le za materialne izdatke. Tako je
določenih med drugim za pospe-
ševanje kmetijstva in živinoreje
25 milijonov, za nove železnice 30,
za reorganizacijo drž. rudarskih
in gozdarskih podjetij 25,4 mili-
jona, itd.

Znižanje zemljarine ostane še
dalje v veljavi. Na deželi se obrt-
nikom zniža davek, v Zanatsko
banko pa bo država dajala 3,5
milijona din na leto. Kontrola nad
državnimi izdatki se je povečala.

Devalvacija valut zlatega bloka
ni dinarju škodovala. Dinar je
ostal čvrst in zato tudi tuji svoje
dinarje vedno bolj nalagajo za
svoje kredite v Jugoslaviji.

Prof. Degen Friderik

Reklamno pravo

(Dalje)

§ 343: »Kdor pri prodajanju
krivo meri, se kaznuje z zaporom
do šest mesecev ali v denarju do
din 5000—, v povratku (ponovno)
se kaznuje s strogim zaporom do
dveh let ali v denarju do 20 tisoč
dinarjev«. Poznam primer, ko je
nekdo prodajal blago po en gros
cenah, ker je bil njegov dobiček
v slabi vagi. Tehnica je bila na-
lašča tako prirejena!

Členi 344 do 356 govore o laž-
nem bankrotstvu, ti predpisi pa
spadajo le delno v okvir reklamnega
prava. Tako prodajanje za
»lepo ceno, napačne bilance, pod-
kupovanje članov upniškega od-
bora, da bi favoriziral konkurzne-
ga dolžnika. Maksimirana kazen:
robija do desetih let lahko pa tu-
di prepoved do nadaljnjega vod-
stva trgovine.

§ 361: ta člen spada v poglavje

odernštvo in ogrožanje kredita in
se glasi: »Kdor s hudobno namero
znatno oškoduje gospodarski kre-
dit drugega ali spravi ta kredit
v resno nevarnost, se kaznuje s
strogim zaporom in v denarju.«

§ 364: Loterije in tuje srečke:
»Kdor neupravičeno prireja lote-
rijo srečk ali stvari, kakor tudi
kdor prodaja take srečke ali stva-
ri, se kaznuje v denarju do 10 ti-
soč dinarjev, v ponovnem prime-
ru pa tudi z zaporom do 6 mese-
cev. Z isto kaznijo se kaznuje tu-
di, kdor ima neupravičeno v po-
sesti inozemske srečke zase ali za
na prodaj.« Predmeti kaznivega
dejansa se odvzamejo.

§ 367 je sila važen: »Kdor od-
vrača z izmišljanjem, sumnič-
njem ali drugimi nečastnimi sred-
stvi zoper prodajalca kupce od na-
merjenega kupovanja blaga pri
tem prodajalcu, se kaznuje z za-
porom do enega leta ali v denar-
ju. Preganjati se začne na zaseb-
no tožbo.

Tako očrnjevanje je zelo pogo-

sto pri podeželskih trgovcih...
»Moje blago je boljše od blaga tr-
govca X. Y.« Proces prične po vlo-
žitvi tožbe trgovca, ki je bil očr-
njen. Storilec ni lahko samo trgo-
vec (konkurent), nego je lahko
tudi kaka druga oseba, recimo
kmet. Tedaj je isti prekršek, če
očrnuje trgovčovo blago kmet, ki
sicer ni sotekmeec, kakor če očrnu-
je trgovca.

§ 368: izdaja tvojpiške in tr-
govske tajnosti: »Kdor izda dru-
gemu tvorniško ali trgovsko taj-
nost, za katero je zvedel v službi,
se kaznuje z zaporom do enega
leta ali v denarju do 10.000— di-
narjev. Preganjati se začne na za-
sešno tožbo!

§ 374: »Kdor javno razširja ne-
resnične vesti z namero, da bi na-
snoval druge na nakup ali prodajo
vrednostnih papirjev in drugih
borznih predmetov, se kaznuje s
strogim zaporom in v denarju do
50.000— dinarjev. Kdor izpodko-
pava vrednost državnega denarja
ali državnih vrednostnih papirjev,

se kaznuje s strogim zaporom naj-
manj šestih mesecev in v denar-
ju do 100.000— dinarjev. Ta člen
spada tudi v borzno pravo.

§ 376: ... odvračanje dražite-
ljiv: »Kdor odvrača koga na javni
prodaji ali javni dražbi od dra-
ženja s tem, da mu obljubi ali da
kakšno korist, se kaznuje v de-
narju do 10.000— dinarjev. Ta
prekršek je zelo pogost!

To so členi K. Z., ki se nana-
šajo na reklamo, vidimo pa, da
se navajajo le primeri negativne
reklame.

Obrtni zakon

(O. Z.) od 5. novembra 1931
vsebuje tudi nekatere člene, ki
urejujejo reklamo iz obrtno go-
spodarskega vidika.

To so naslednji paragrafi: 128 1,
128 5, 129, 143 4, 143 6, 144, 150,
152 — 157, 158 — 169 (posebno
158, 163, 164 ter 168), 176 — 186,
187 — 195, 239 ter členi 395 —
418 (prekrški in kazni, upravno
postopanje, kazensko postopanje).

Člen 128. iz petega poglavja
O. Z.: izvrševanje obrtov, odnos-
no točka prva istega se glasi ta-
kole: »Lokal, v katerem se izvršu-
je obrt, mora biti vidno in raz-
ločno označen z napisom na vna-
jni strani glavnega vhoda. Ta na-
pis mora biti sestavljen v držav-
nem jeziku, mora navajati popol-
no rodbinsko in rojstno ime obrt-
nika in ne sme biti po velikosti
črk označen tako, da bi mogle
nastati zmotne. Napis mora biti v
skladu z izdano pooblastitvijo ali
dovolitvijo...«

§ 128 5. ko govori dalje o firmi,
pravi: »V istem kraju se ne sme-
ta jemati v napis dve enaki označbi
ali dva enaka naziva za obrte iste
ali podobne vrste.« To je takozvan
firmni monopol: vsaka novo usta-
novljena firma se mora razliko-
vati od že obstoječih firm. Slično
uredbo ima tudi trgovinski zakon
(člen 20.), kakor bomo videli po-
znej.

(Dalje prihodnjt.)

Nove žigovine in druge pristojbine za mere in drago- cene kovine

II.

§ 8. Plinomeri.

Če količina plina, katere pre-
haja v eni uri skozi plinomer, ni
večja od:

m ³	din
0'25	10'—
0'50	15'—
1	20'—
2	25'—
4	30'—
6	35'—
8	40'—
10	45'—
15	50'—
20	55'—

Nato naraste pristojbina pri 100
kub. metrih na 100 din, pri več
ko 100 m³ pa na 150 din.

§ 9. Vodomeri.

S kalibrom od 5—15 mm znaša
15 dinarjev, s kalibrom 14—25 mm
25 din itd., ter znaša pri kalibru
80 mm 80 din ter nato za vsak
milimeter 1 din.

§ 10. Taksometri.

Za pregled in žigosanje 70 din,
za vsako prenosno konstrukcijo
taksametra pa 5 din.

§ 11. navaja temeljne tarifne
postavke za tokomere z enim si-
stemom za merjenje do napetosti
500 voltov do 10 amperov 25 din,
50 amperov 30 din, do 200 ampe-
rov 50 din, do 500 amperov 100 din
in nad 500 amperov 200 din.

Za več ko 500 voltov napetosti
se zvišujejo prejšnje postavke za
200 odstotkov.

Navajajo se še pristojbine za
transformatorje.

§ 12. Izdelki iz zlata, srebra
in platine.

1. za izdelke iz zlata od 1 kg
1000 dinarjev,
2. za izdelke iz srebra, od 1 kg
100 dinarjev,
3. za izdelke iz platine, od 1 kg
2000 dinarjev,

Tu določena žigovina se odmerja
od grama do grama. Vsak začetni
gram velja za poln gram. Odmer-
janje žigovine po prednjih predpi-
sih se ne vrši posamič za vsako
vrsto istočasno predloženih izdel-
kov iz zlata, srebra in platine,
marveč po skupni teži, ki se opre-
mi z žigom. Za izdelke, sestavljene
iz več dragocenih kovin (iz zla-
tih, srebrnih in platinskih zlitin),
se pobira žigovina kakor da so
izdelani iz zlata.

Pri izdelkih iz zlata, srebra in
platine, pripravljenih za izvoz, se
plačuje za njih opremljenje z ži-
gom za izvoz na naslov žigovine
po 10 par za vsak kos izdelka.

II. Pristojbine.

§ 13. Preizkušanje sistema mer in
merilnih priprav.

Za mere in merilne priprave,
ki se predložijo zaradi preizkušnje
sistema, se pobirajo:

- a) za preizkušanje sistema 200
dinarjev,
- b) za dopolnilno preizkušanje
sistema 100 dinarjev.

Pripomba: Za preizkušanje si-
stema samo pomožnih naprav se
pobira pristojbina za dopolnilno
preizkušanje sistema. Če se za-
hteva preizkušnja pomožne napra-
ve za priprave različnih velikosti
ali vrst, se pobira pristojbina za
dopolnilno preizkušanje sistema
samo enkrat.

§ 14. Overitve in druge
preizkušnje.

1. Za overitev priprav za pre-
izkušanje vodomerov, plinomerov,
sodov itd. se pobirajo:
za priprave s košom 100 litrov
100 dinarjev,
čez 100 do 600 l 200 dinarjev,
čez 600 do 1000 l 300 dinarjev,
čez 1000 l za vsakih polnih ali
začetih 100 l še po 10 dinarjev.
2. Za pregled priprave za pre-
izkušanje tokomerov se pobira:

za priprave za preizkušanje to-
komerov z 2 žicama, po 200 din,
za priprave za preizkušanje to-
komerov z več žicami, po 500 din.
3. Za merjenja, preizkušnje in
poizkuse, izvršene v prid znanosti,
industrije in obrtništva (čl. 3., t. 7.
zakona o osrednji upravi za mere

in dragocene kovine), za katere
se po značaju dela ne more vna-
prej ugotoviti višina pristojbine,
določi upravnik osrednje uprave
za mere in dragocene kovine za
vsak primer posebej višino pri-
stojbine, ki jo je treba pobrati.

§ 15. Analize.

Za kemične analize zlitin iz zla-
ta, srebra ali platine se pobira:
a) za analize zlitin in zlata, po
30 dinarjev,
b) za analize zlitin iz srebra, po
10 dinarjev,

c) za analize zlitin iz platine, po
50 dinarjev.

§ 16. Ležarina.

Če se tokomeri in sodi, ki so
bili predloženi v pregled, ne od-
pravijo en dan po določenem roku,
se pobira za vsak nadaljnji dan
ležarina, in sicer:

za tokomere, za vsakega po 0'50
dinarjev,
za sode, za vsakega od hl pro-
stornine 1 din.
Ostanek, manjši od hektolitra,
se računa za cel hektoliter.

Kako zatreti krošnjarstvo? Temeljita okrožnica banske uprave savske banovine

II.

Lastnikom obrtnih dovoljenj
brez stalnega obratovališča (loka-
la) je prepovedano na območju
savske banovine, da na kateri koli
način razstavljajo svoje blago na
sejmiščih in v tržnih dneh. To je
prepovedano po obrtnem zakonu,
ki predpisuje, da se morejo tak-
šne osebe baviti s prodajanjem po-
tujoč po ulicah od hiše do hiše, ni-
kakor pa ne na sejmiščih. Zakon je
poleg tega v § 445. odst. 2. pre-
povedal sejmarijenje, s katerim po-
slom pa bi se mogle takšne osebe
baviti, kadar bi se jim dovolilo,
da obiskujejo sejme.

III.

V dovoljenju, ki se izda v smi-
slu § 183 obrtnega zakona v obliki
knjižice, se mora natančno označiti
blago, s katerim se sme kupčevati.
Proti predpisom je, če oblastvo
naznači, da se more oseba, kateri
se izda dovoljenje, baviti s »kup-
čevanjem nekega blaga« ali »s tr-
govanjem vsakovrstnega blaga«
ali »s kupčevanjem blaga«, ki je
po § 182. obrtnega zakona izrečno
prepovedano. Prav tako je prepo-
vedano izdajanje dovoljenj za celo
vrsto raznih predmetov, kakor pri
trgovini z mešanim blagom, n. pr.
»krošnjarijenje s pločevinasto, por-

* Začetek okrožnice smo obja-
vili v petkovi številki.

celansko posodo, s slamniki, škafi
in slikami, steklenicami, platnom,
košarami in drugim drobnim bla-
gom domačega izvora ali »trgo-
vino s pločevinasto, porcelanasto
in emajlirano posodo, kratkim,
pletenim in manufakturnim bla-
gom, steklenim in drobnim bla-
gom, slamniki, slikami domačega
izvora itd.«

Imetnik dovoljenja v smislu §
177. odst. 1. obrtnega zakona sme
pri izvrševanju svojega posla ime-
ti redoma pri sebi samo toliko
blaga, kolikor ga more sam no-
siti, radi česar je popolnoma iz-
ključeno, da bi se mu smelo iz-
dati dovoljenje, kakor preje na-
vedeno. Tehnično je namreč čisto
nemogoče, da bi se ena oseba, ki
sme v smislu izrečnih zakonskih
določb nositi s seboj takšno koli-
čino blaga, mogla baviti s prodaj-
anjem s celo vrsto navedenih
predmetov. Zato je potrebno, da
oblastva pred izdajo dovoljenja pro-
učuje možnost poslovanja z določe-
ni predmeti na opisani način ter
da v dovoljenju omeje pravice kup-
čevanja izključno samo na predme-
te, za katere je tehnično mogoče,
da se ena oseba bavi s tem na-
činom kupčevanja.

IV.

Opozarjajoč na te predpise, se
opominjajo oblastva, da so od ob-
stoječih prejšnjih predpisov ostali

v veljavi samo predpisi, ki so bili
navedeni pod točko I. te okrožni-
ce. Vse drugo je razveljavljeno ter
mesto teh predpisov veljajo edino
določila obrtnega zakona. S temi
predpisi je treba seznaniti v smi-
slu § 183. odst. 1. obrtnega zakona
tudi imetnike teh dovoljenj, da se
bodo po njih ravnali.

Prav tako se morajo oblastva v
bodoče strogo ravnati po teh pred-
pisih in paziti, da se navedene ne-
pravilnosti ne dogajajo več.

Prejem te okrožnice se mora
pismeno potrditi.

Ban dr. Ružič s. r. c.

V okrožnici bana dr. Ružiča so
dovolj jasno razloženi vsi sedaj
veljavni predpisi glede krošnjar-
stva in iz njih jasno izhaja, da bi
krošnjarstvo že davno nazadovalo,
če bi se vsa oblastva strogo ravnala
po teh predpisih, kar je sicer
tudi njih dolžnost. Toda nekatera
oblastva še vedno simpatizirajo s
krošnjariji, ker nikakor ne vejo vi-
deti vse škode, ki jo povzroča
krošnjarstvo legalni trgovini. Upa-
mo, da bodo sedaj po tej okrožnici
bana savske banovine ter po ostri
izjavi banske uprave v Ljubljani
proti krošnjarstvu vendarle tudi
naša oblastva začela preganjati
krošnjarstvo tako, kakor to zahteva
njih uradna dolžnost.

Esperanto

Urejuje in vodi tečaj: Damjan Vahen, Ljubljana

Stopnjevanje pridevnikov. Kakor v vseh
drugih jezikih, tako tudi v esperantu pridevnike
stopnjujemo; imamo primerjalno (drugo) in
presežno (tretjo) stopnjo.

Primerjalno stopnjo tvorimo z besedico pli
= bolj, presežno stopnjo pa tvorimo z besedico
la plej = najbolj;
bela : pli bela : la plej bela;
bona : pli bona : la prej bona.

Besedice ko, od, nego, kakor, kot prevajamo
v drugi stopnji s predlogom ol, v tretji stopnji
pa prevajamo besedice od, iz, izmed, med s
predlogom el.

Primer: Vi estas unu el la plej bonaj
homoj de la mondo. Vi estas bela, sed ŝi estas
pli bela ol vi.

Oslabljenje izražamo s predponko mal- tako:
malpli = manj, malplej = najmanj; malpli
dolča ol sukero;

ju...des = čim...tem; ju znači vzrok,
des posledico.

Ju pli juna, des pli feliĉa!

tre = zelo; tro = preveč.

Vorto j: Januaro, Februaro, Marto, Aprilo,
Majo, Junio, Julio, Aŭgusto, Septembro, Oktobro,
Novembro, Decembro. (Imena mesecev se po
pravopisu dr. Zamenhofs pišejo vedno z veliko
začetnico.)

lundo = ponedeljek; mardo = torek; mer-
kredo = sredo; ĵaŭdo = četrtek; vendredo =
petek; sabato = sobota; dimanĉo = nedelja;
semajno = teden; jaro = leto; printempo =
pomlad; somero = poletje; aŭtuno = jesen;
vintro = zima; tagmezo = poldan; meznokto
= ponoč.

Va ja : Hodiaŭ estis bela tago, sed morgaŭ
estos pli bela. Decembro. Januaro kaj Februaro
estas monatoj de la vintro. Mi havas pli belan
ludilon ol vi.

Tvori stavke in določaj pomen slovninskih
končnic in predponk ter priponk. P o n o v i v s e!

Števniki je beseda, ki nam pove, koliko je
česa ali kolikšen je kdo po vrsti. Tako imamo:

glavne, samostalniške, vrstilne, ponavljalne,
množilne, delilne, družilne in prislovne števnike
ter ulomke.

Glavni števniki: 1 = unu; 2 = du; 3 = tri;
4 = kvar; 5 = kvin; 6 = ses; 7 = sep; 8 = ok;
9 = naŭ; 10 = dek; 100 = cent; 1000 = mil;
1,000.000 = miliono.

Glavni števniki se ne sklanjajo in nam slu-
žijo tudi kot debila za vse ostale števnike.

Samostalniški števniki imajo končnico -o,
tako: unuo = enica; dekdou = ducat; trio
= trojka. Vrstilni števniki imajo pridevniško
končnico -a: unua = prvi, -a, -o; centa = stoti,
-a, -o. Ponavljalni števniki imajo priponko -foj-:
unufoje = enkrat(no); centfoja = stokratni,
-a, -o. Množilni števniki imajo priponko -obl-:
duobla = dvojen, -a, -o; duoble = dvojno.

Delilni števniki se tvorijo s predlogom po, tako:
po du = po dva; po cent = po sto. Družilni

števniki imajo priponko -op-, tako: triopo =
trojica; triope = v troje. Prislovni števniki se
končujejo na -e, tako: due = v drugo; trie
= v tretje. Ulomke pa tvorimo s priponko -on-:
tako: triono = tretjina; triona = tretjinski,
-a, -o. Številke se sestavljajo čisto enostavno iz
glavnih števnikov, tako: 158 = cent kvindek ok;
18 = dekok 1937 = mil naŭcent trideksep;
1 + 1 = 2 = uŭu kaj unu ni ricevas du.
4 - 2 = 2 = kvar malpli du ni ricevas du.
3 × 3 = 9 = tri foje tri ni ricevas naŭ.

Ekzerco: Mi estas tria infano de miaj
gepatroj. Mi venis je la kvara horo en la ler-
nejon. En la lernejo mi lernis pli ol kvin horojn.
Hieraŭ je la oka horo vesperu mi vidis vin en
la urbo. Kial vi min demandis pri hieraŭa tago?

Včasih (toda zelo redko) postavimo glavne
števnike v množino, ter tako stvorimo iz štev-
nikov zaimke: unuj ripozas, aliaj laboras = eni
počivajo, drugi delajo; unuj venadas, aliaj fori-
radas = eni prihajajo, drugi odhajajo.

Kioma horo estas? = Koliko je ura? —
Tri = tri. — Jam tria. = Ze tretja. — Mi venis
je la tria. = Prišel sem ob treh. — Mi estis ĉe
vi tri horojn. = Bil sem pri vas tri ure. — La
unua mi venis. = Prvi sem prišel.

Nadaljevanje v tedenski številki

Deficit albanske trgovinske bilance

Albanija je lani uvozila blaga
v vrednosti 1.451.670 zlatih fran-
kov, izvozila pa blaga za 742.626
zl. frankov. Njena trgovinska bi-
lanca je torej bila lani deficitna
za nad 700.000 zlatih frankov.
Kljub temu neugodnemu stanju
albanske zunanje trgovine pa se
je lani zunanja trgovina znatno
zboljšala, ker je znašal deficit v
albanski zunanji trgovini pred
kratkim še 3 do 5 krat toliko. Pri-
hodnje leto bo najbrže bilanca za
Albanijo zopet bolj neugodna, ker
je oljka lani zelo slabo obrodila
in se bo zmanjšal izvoz oljčnega
olja iz Albanije, ki je eden glavnih
albanskih izvoznih predmetov.

Dobave - licitacije

Razpisane so naslednje ofertne
licitacije: za dobavo mesa (za čas
od 1. aprila do 30. septembra t. l.)
za potrebe vojaštva, in sicer dne
22. februarja v Celju in Škofji Lo-
ki; dne 24. februarja v Ljubljani,
Murski Soboti in Slov. Bistrici;
dne 26. februarja v Dolnji Lendavi,
Mariboru, Bohinjski Beli in dne
27. februarja v Ptuj, Novem me-
stu in Mostrani. Licitacije bodo
pri komandah gori imenovanih
mest.

Dne 25. februarja bo pri Dravski
radionici v Ljubljani ofertna lici-
tacija za dobavo raznih višakov z
maticami, podložnic, zakovic, raz-
nega železa in jekla, raznih žeb-
ljev, karbida, kisika, steklenega
papirja in platna ter tesarskih
svinčnikov.

Dne 27. februarja bo pri ekonom-
skem oddelku generalne direkcije
drž. železnic v Beogradu ofertna
licitacija za dobavo vodogrevnih
cevi.

(Predmetni oglasi se v pisarni
Zbornice za TOI v Ljubljani na
vpogled.)

Kr. banska uprava v Ljubljani
razpisuje za dobavo mesa in mes-
nih izdelkov ter slanin, mleka in
mlečnih izdelkov, specerijskega in
kolonialnega blaga ter hišnih po-
trebščin — v kolikor posameznik za-
vodi nekih potrebščin ne kupujejo
v lastni režiiji — v proračunskem
letu 1937/38. pismeno ofertno lici-
tacija za naslednje zavode:

splošno bolnišnico v Mariboru,
javno bolnišnico v Celju,
javno bolnišnico v Murski Soboti,
javno bolnišnico v Slov. Gradcu,
javno bolnišnico v Brežicah,
javno žensko bolnišnico v Novem
mestu,

javno bolnišnico in banovinsko
hiralnico v Ptuj,

banovinsko hiralnico v Vojniku,
banovinsko zdravilišče na Gol-
niku,

gluhonemnico v Ljubljani,
banovinski dečji dom v Ljubljani,
banovinski dečji dom v Mariboru,
zavod za slepo deca v Kočevju.

Licitacija bo v četrtek, dne 11.
marca ob 10. v upravi pisarne na-
vedenih zavodov za vsak zavod po-
sebej. Podrobnejše pogoje sporocē
uprave zavodov.

Kr. banska uprava v Ljubljani
razpisuje za dobavo litoželeznih ce-
vi in armatur za I. etapo vodovoda
v St. Vidu pri Stični I. javno pism-
eno ponudbeno licitacijo na dan
8. marca ob 11. dop. v sobi št. 47
tehničnega oddelka v Ljubljani.
Vsota odobrenega proračuna: di-
narjev 199.013'—.

Knezoškofjski ordinariat lavan-
tinske škofije v Mariboru razpisuje
I. pismeno ponudbeno licitacijo za
prevzem in izvršitev težakih, zi-
darskih, betonskih, železobetonskih,
tesarskih, krovskih in kleparskih
del pri gradnji bogoslovnega učili-
šča v Mariboru na parceli št. 108
k. o. Krčevina na dan 15. marca
ob 11. dop. v pisarni knezoškofij-
skega ordinariata. Ponudbe v obli-
ki popusta na proračunske zneske,
ki znašajo za težaska, zidarska, be-
tonska in železobetonska dela din
3.964.450'67, za tesarska in krov-
ska dela din 821.328'73 in za kleparska
dela din 274.168'45.

Občna drž. bolnišnica v Ljubljani
razpisuje za potrebe bolnišnice v
času od 1. aprila do 30. septembra
1937 prvo ofertno licitacijo, in si-
cer: dne 20. marca za meso, slani-
no in drobovino, dne 22. marca za
specerijsko in kolonialno blago ter
za hišne potrebščine, dne 23. mar-
ca za kruh in kvas ter mleko in
mlečne izdelke, dne 24. marca za
zdravila, obvezila in druge sani-
tetsko-lekarniške potrebščine, dne
25. marca za rentgenske filme, dne
26. marca za moko in mlevske iz-
delke in dne 27. marca za premog.
Licitacije bodo vsakokrat ob 11. v
pisarni upravnika bolnišnice. Po-
godi in druga navodila v ekonom-
ski pisarni bolnišnice.

Nove knjige

Monumenta artis Slovenicae

Tuji slikarji v Sloveniji

Drugi snopič II. zvezka velikega dela »Monumenta artis Slovenicae« prinaša slike v Sloveniji ohranjenih del velikih tujih slikarjev. Tako Hoško Madono Gianfrancesca da Rimini (1460), ki jo hrani Narodna galerija v Ljubljani, J. Tintorettovega Sv. Nikolaja v prostorski cerkvi v Novem mestu, Sv. Janeza Krstnika, Marije in svetnikov Jacopa Palme ml. v uršulinski cerkvi v Ljubljani, Weiskircherjevo sliko Priprošnjikov zoper kugo v Cezanjevih, Kremser-Schmidtovega Sv. Janeza Krstnika v Velesovem, nadalje še slike, katerih ustvaritelji so bili Michelangelo, Riccio, Giulio Quaglio, Francesco Basso, Martin Altomonte ter še po eno delo Kremser-Schmidta in Jacopa Palma mlajšega.

Urednik Fr. Stele pa zaključuje v tem zvezku svoj pregled slikarstva v XVII. stoletju. Ni treba še posebej poudarjati, da je podan pregled z mojstrsko roko in na podlagi temeljitih študij.

Kar smo že lolkrat poudarili, ponavljamo znova. »Monumenta artis Slovenicae« so eno najbolj reprezentativnih del, kar jih je izšlo na slovenskih tleh in zato ne bi smelo to delo manjkati v nobeni slovenski hiši, ki nekaj da na svoje ime.

Doma in po svetu

Vsesokolski zlet bo v Beogradu leta 1941. ob priliki proglasitve kralja Petra II. za polnoletnega.

Gospodarski svet Male antante je začel zasedati v Dubrovniku.

Gustav Vodusek, šolski nadzornik in ravnatelj v p. ter dolgoletni župan in gerent v Trbovljah, je umrl. Pokojnik si je pridobil za razvoj Trbovelj, zlasti pa za prebivalstvo Trbovelj v težkih poveljnih časih in pozneje v še težjih časih krize, traj-

nih zaslug. Bodi mu ohranjen časten spomin!

Zastopniki angleške industrije pridejo te dni v Beograd, da proče možnosti večjega plasiranja angleških industrijskih izdelkov na Balkanu. Anglija se hoče tudi na vsak način udeležiti pri financiranju in izvajanju javnih del v balkanskih državah.

Potniški promet na naših železnica se je povečal v l. 1936. za 16,40%. Dočim je bilo l. 1935. samo 36,8 milijona potnikov, je bilo leta 1936. vseh potnikov 42,9 milijona.

Prepovedano je razširjanje letaka, ki ima naslov »Srbima!« in ki se začneja z besedami »Režim diktature« ter končuje z besedami »konec vsem grabljivcem« in ki je podpisan od Adama Pribečevića.

Stavka v tvornicah Tivarja v Vraždinu je končana. Podjetje je sprejelo nazaj 75% prejšnjih delavcev. Postopoma pa bo nastavilo tudi vse druge prejšnje delavce.

Nova afera v zvezi z ustanovitvijo družbe »Technische Union« je nastala v Jugoslaviji. Neki Danic-Diamantstein je posredoval, da bi Nemčija zagotovila izvoz nje potrebnih surovin iz Jugoslavije.

Borski rudniki so lani proizvedli 39.390 ton bakrene rude, skoraj ravno toliko ko predlani. Sedaj bi morali svojo proizvodnjo znižati v smislu kartelnega dogovora z drugimi državami, da bi se na ta način dosegle boljše cene. Ni pa izključeno, da se borski rudniki ne bodo ravnali po tem dogovoru, ker so tudi drugi rudniki prekršili kartelni dogovor in povečali svojo proizvodnjo tudi za 100%.

Angleški ministri predsednik Baldwin je izjavil v poslanski zbornici, da angleška vlada ne bo predlagala sklicanja mednarodne gospodarske konference, ker je sedanji čas za tako konferenco popolnoma neprikladen.

Poslanik dr. Šeba je podal ostavko kot poslanik v Bukarešti. Češko-slovaška javnost pa je mnenja, da se ta ostavka ne bi smela sprejeti, ker ni dr. Šeba prav ničesar zakrivil.

Pogajanja skandinavskih držav za sklenitev pogodbe o skupni gospodarski obrambi so bila te dni v Stockholmu uspešno zaključena. Komunikacije o konferenci pravi, da je bila na konferenci dosežena popolna soglasnost. Pogajanja se bodo nadaljevala v Kjopenhavenu.

Glavna cesta, ki veže Madrid z Valencijo, je pretrgana ter se je zato položaj braniteljev Madrida zelo poslabšal. Po razmočenih in slabih stranskih cestah namreč ni mogoče dovažati v Madrid dovolj živil in vojnega materiala. V Madridu se zato že opaža pomanjkanje.

Sovjetska vlada je dovolila va-

klenjski vladi kredit 170 milijonov frankov za nabavo orožja.

Nemci so postavili v Cevti baterije dalekostrelnih obalnih topov, s katerimi bi mogli obvladati vso morsko ožino pri Gibraltarju.

Italijanski 17.000 tonski parnik »Feltre« se je potopil na izlivu reke Columbie v Tihim ocean. Trčil je z nekim ameriškim parnikom, ki je rešil 35 mož, posadke.

Turška vlada pripravlja uredbo, s katero bo uvedeno uniformiranje turškega kmeta. Turške tekstilne tvornice bodo izdelovale za vse kmetstvo prebivalstvo isto blago, ki se bo tudi skrojilo na isti način. S tem hoče turška vlada zagotoviti turškim tvornicam velik odjem blaga, na drugi strani pa kmet-skemu prebivalstvu ceneno obleko. Kljub temu pa ne verujemo, da bi bili turški kmetje nad tem uniformiranjem navdušeni.

Drugi tir na vzhodni sibirski železnici bo v kratkem gotov. Del proge od Karimskaje do Habarovska je že izročen prometu. Z novim tirom se bo promet z Daljnim vzhodom potrojil.

Angleški parlament je odklonil predlog delavske stranke o nezapuščanju vladi, ker je ta odpustila pet delavcev v arsenalu, ker jim je bilo dokazano, da so zakrivali sabotažo in delali po navodilih neke tuje države. Angleška vlada ni uvedla proti njim sodne preiskave, ker bi z javno razpravo pred sodiščem bili še bolj oškodovani interesi države.

Velik železni lok, ki so ga gradili na mostu, ki naj vodi čez tako imenovano »Zlata vrata« pri San Francisku, se je podrl ter raztrgal mrežo, ki je bila v varstvo delavcev razpeta pod mostom. Nad 400 delavcev je bilo ubitih ali pa je utonilo.

V Tuzli je umrl musliman Ibrahim Topajić, star 103 leta. Zapuščal 3 žene in 38 otrok. V vsem življenju se je poročil 24 krat. Ni pil, pač pa je pokadil na dan 100 cigaret. Mnogo je pil tudi črno kavo.

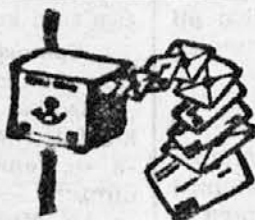
Tržna poročila

Ljubljanski živinski sejem

Na sejemu dne 17. februarja je bilo prignanih (v oklepaju število prodanih glav): 94 (30) volov, 31 (12) krav, 19 (14) telet, 82 (43) prešičev in 167 (36) konj. Prvo-vrstne živine je bilo na sejmu zelo malo. V glavnem so ostale cene neizpremenjene. Za kg žive teže se je plačalo: za vole I. vrste 4'75 do 5'25, II. vrste 4 do 4'25, III. vrste 3'50 do 3'75, debele krave 3 do 4'50, klobasariče 2 do 3, teleta 6 do 7, prešiče 5'50 do 7 din. 10 konj je bilo prodanih na Dunaj.

Ljubljanski trg

Zelenjadni trg je dobro založen. Dobi se že zgodnja zelenjava, ki pa prihaja iz tujine. Na trgu se je

„KUVERTA“
D. Z. O. Z.

LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67

TVORNICI KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Trgovci!

Lepa trgovska hiša

v Ljutomeru in v Šmarju pri Jelšah

na prodaj — Ponudbe sprejema:

Mestna hranilnica v Mariboru

DUNAJSKI VELESEJEM

od 7. do 13. marca 1937

Tehnični in kmetijski sejem do 14. marca

Veliko tržišče Srednje Evrope

RAZSTAVLJALCI IZ 19 DRŽAV

NAKUPOVALCI IZ 72 DEŽEL

Brez potniškega vizuma! S sejmsko legitimacijo in potniškim listom prost prehod meje v Avstrijo. Vizum za potovanje preko Madžarske se dobi na velesejmsko legitimacijo na meji. Znatno znižanje voznih cen na jugoslovenskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, Dunavu, Jadrani in v zračnem prometu. Natančnejša pojasnila in sejmske legitimacije (po Din 50'—) se dobijo pri

WIENER MESSE, A. G., WIEN VII,

in pri častnih zastopstvih v LJUBLJANI:

pri avstrijskem konzulatu, Tyrševa cesta 31;

pri Zvezi za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), Tyrševa c. 1;

pri podružnici Zveze za tujski promet v Mikličevem hotelu nasproti glavnega kolodvora.

pojavi celozgodnji krompir iz Afrike, ki se prodaja po 10 din kg. Motovilec je po 1'50 din merica, radič po 1'25, špinača pa po din 1'50 do 2'— za merico. Zeljnatih glav je na trgu še precej. Močno povpraševanje je po ajdovi moki z Gorenjske, ki velja kot najboljša. Jajca so se nekoliko podražila in se prodajajo po dinarju ali pa 11—12 jaje za 10 din.

Jabolke je na trgu dovolj in se prodajajo srednja po 5, boljše pa po 6—9 din za kg.

Zagrebski tedenski sejem

Dogon na zadnji zagrebski tedenski sejem je bil zelo velik, posebno srednje živine je bilo na trgu mnogo. Kupčija pa ni bila dobra, ker je manjkalo tujih kupcev. Živahnejša pa je bila kupčija s konji. Mnogo konj je bilo kupljenih za Slovenijo.

Dogon: 38 bikov, 792 krav, 234 junice, 138 volov, 137 juncev, 272 telet, 953 konj in žrebet, 495 prešičev in 185 pujskov.

Cene (za kg žive teže): biki po 4 do 5, krave za klanje po 2'70 do 4, za klobase po 2 do 2'30, junice po 4 do 5, za rejo po 900 do 1000 (za žival), voli I. vrste 4'75 do 5, II. vrste po 4 do 4'50, bosanski po 3 do 3'50, živa teleta po 6 do 6'50, zaklana po 7'75 do 10, debeli prešiči po 7'50 do 8, mršavi po 5'50 do 6'50, zaklani po 9 do 10, pujski po 60 do 100 (za žival), konji lahki po 4000 do 4500, srednji po 6000 do 6500, težki po 8000 do 8500 din za par; žrebata po 1500 do 2500 za grlo.

Detelja po 65 do 75, otava po 60 do 70, seno po 40 do 50, slama za krmo po 40 do 48, slama za steljo po 28 do 32 din za 100 kil. Krompir po 0'70 do 1, repa po 0'40 do 0'45 din za kg.

Radio Ljubljana

Sobota, dne 20. febr. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Pogovor s poslušalci — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Razvoj orkestralne glasbe v Zagrebu — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.20: Pisan večer. Besedilo sestavila in vodila Jožek in Ježek

PRODUKTA

tovarna za kis in kemične proizvode

družba z o. z.

LJUBLJANA

Poštni predal 35
Telefon št. 21-61

Natural kis 12%

Vinal kis 9%

Estragon kis za vlaganje 12%

Ocetna kislina 70% in 80%

Ledocet 100%

Kristalna soda

Karlovarska sol

Glauberjeva sol

Soda bicarbona

Vsak trgovec mora biti naročnik „Trgovskega lista“

LIPSKI SPOMLADNI SEJEM 1937

(Leipziger Frühjahrsmesse 1937)

Začetek 28. februarja

60% popusta na vozovnicah na nemških železnicah, znaten popust v drugih državah

Vsa pojasnila dajeta častna zastopnika:
Ing. G. TUNNIES, Ljubljana, Tyrševa 33, tel. 27-62
JOŠIP BEŽIAK, Maribor, Gosposka 25, tel. 20-97

in ZVANIČNI BIRO LAIPČIŠKOG SAJMA, Beograd, Knez Mihajlova 33/I, tel. 24311

I. LAP, LJUBLJANA

Tyrševa (Dunaška) cesta štev. 12

Brzjav: Lap, Ljubljana

Telefon štev. 27-52

Nakup in prodaja deželnih pridelkov in proizvodov ter semen. — Zalogi domačega, mrzlo prežanega lanenega olja in firneža. — Oljate tropine vseh vrst. — Prosim, zahtevajte ponudbe